

karkerên hemû welatan û gelên bîndest yekbin!

NİŞTİMAN

Sal: 1 Gulan 1983 Hejmar: 3

1 MAYIS ATEŞİ SÖNDÜRÜLEMEZ!

1 Mayıs, uluslararası işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. 1 Mayıs, dünya işçi sınıfının mücadele tarihinde tarihsel önemi olan bir gündür.

Proleterya, kapitalizmle birlikte ortaya çıktı. Burjuvazi ile proleterya arasındaki mücadele, burjuvazinin kesin yenilgisine, tarih sahnesinden

tümüyle silinmesine kadar devam eder.

Dünyada proleterya hareketinin doğuşu 18. Y.yılın sonlarına tekabül eder. İlk proleter hareket Avrupa kıtasında, İngiltere'de; politik alanda seçim sisteminin demokratikleşmesi şeklinde ortaya çıktı. Aynı proleterya 1848 yılında Avrupa sathında aktif bir rol

oynadı.

1871 yılında Fransa'da iktidarı alacak kadar ileri mevzilere uzanan Fransız proleterya, tarihte ilk proleterya devletini kurdu. Ancak iç dinamizmin yetersizliği ve proleteryanın istenen düzeyde örgütlü olmayışı nedeniyle proleteryanın bu kazanımının kısa süreli olmasına ve burjuvazinin tekrar iktidarı gasp etmesine neden oldu.

ABD işçi sınıfı, 1 Mayıs 1886 yılında Chicago kentinde 8 saatlik iş günü ve bazı demokratik-ekonomik hakların elde edilmesi için başlattığı direniş, kısa sürede yaygınlaşarak Newyork, Philadelphia, Louisville, Saint Lois, Milwaukee ve Baltimore merkezlerini sardı. İşçi sınıfının bu haklı direnişinden korkuya kapılan burjuvazi, saldırganlaşarak, işçi sınıfı üzerinde terör estirmeye başladı. Saldırgan burjuvazi, direnişe katılan işçilerin bir bölümünü ve en ileri olanlarını tutuklayarak işkenceye tabi tuttu. Seçkin 4 işçi liderini de idam etti.

1889 yılında toplanan "Enternasyonal Sosyalist İşçi Kongresi" 1 Mayıs 1886 yılında, işçi

sınıfının ekonomik-demokratik haklar uğruna başlattığı ve 4 işçi önderinin idamı ve onlarca militan işçinin tutuklanmasına neden olan direnişi, dünya işçi sınıfının Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü olarak kabul etti.

İşte 1 Mayıs, o tarihten itibaren, o tarihsel anın mücadelesine ruhuna uygun olarak her yıl dünya işçi sınıfı ve ezilen halkları tarafından coşkuyla kutlanmaktadır.

İşçi sınıfı hareketi, dünyanın değişik alanlarında farklı nitelik ve boyutta devam ederek gelişti, yaygınlaştı. Daha ileri mevziler elde etti.

19. y.yılın ilk yarısından itibaren Çar'lık Rusya 'sında gelişmeye başlayan işçi sınıfı hareketi, 1917 Ekiminde yeni bir çağa, proleter devrimler çağına damgasını vuran bir devrim başardı. 1917 büyük Ekim devrimi, işçi sınıfı hareketinin 20. y.yılda (emperyalist çağda dünya ölçüsünde vardığı en yüksek aşama oldu. Bu devrim emperyalist-kapitalist sisteme karşı, yeni bir sistemi, sosyalist sistemi yarattı. Bu devrim dünya işçi sınıfına kanıtlanmış somut bir pratik sunarken, ezilen sömürge, yarı - sömürge ve bağımlı ulusların kurtuluşu için de bir umut kaynağı oldu. Bu devrim , işçi sınıfı hareketi ile ezilen halkların kurtuluş mücadelesi arasındaki ilişkiyi daha da güçlendirdi.

1917 Ekim devrimi, "Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz !" şiarının kapsamını da genişletirerek, "Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz !" şeklinde formüle etti. Bu nedendir ki, 1 Mayıs günümüzde, sadece işçileri ilgilendiren, sadece onların bay-

ramı; birlik, dayanışma ve mücadelesine günü değil, ezilen sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı Ulus ve halkların da bayramıdır. Birlik, dayanışma ve mücadelesine günü olarak, tüm ezilenler tarafından kutlanmaktadır.

Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı da, dünya işçi sınıfının bir parçası olarak, dünya tarihinde yükseltilecek mücadeleyi kendi mücadelesi olarak görmüş enternasyonalist dayanışmanın en güzel örneklerini sunmuş, 1 Mayıs'ı her ortamda, onlarca kayıp vererek kutlamış, kutlamayı bir görev bilmıştır.

Türkiye ve Kürdistan'da proleterya hareketi ve 1Mayıs

Türkiye işçi sınıfı 19. y.y'ın başlarında oluştu. İşçi sınıfı hareketi ise 19. y. yılın sonlarına doğru görüldü. 20.y. yılın başlarında işçiler büyük ölçüde İstanbul, İzmir ve Adana'da toplanmıştı.

1908'de meşrutiyetin ilan edilmesi, kapitalist ilişkilerin gelişmesi için uygun koşullar yaratmasına rağmen, kapitalist temellerin kurulmasını olanaklı kılamadı.

1. Emperyalist paylaşım savaşına katılan Osmanlı devleti savaştan yenik olarak çıktı. Savaş bir bütün olarak felaket getirdi. Yüzbinlerce seçkin insan savaş alanlarına sürüldü. Onbinlerce kayıp verildi. Ekonomi felce uğradı. Açlık, hastalık ve sefalet toplumun her kademesini sardı. Bu dönemde toprak işlenemedi. Üretici güçlerin gelişmesi engellendi. Bütün değerler fütursuzca harcanı.

1920 yıllarına kadar Türkiye

işçi sınıfı çok ağır koşullarda bulunuyordu. İş ücreti çok düşüktü. İş günü ise 16 Saat'e kadar uzanabiliyordu. Toplam işçi sayısı 120-150 bin civarındaydı. Bu dönemde işçi sınıfı hiç bir yasal hakka ve güvenceye sahip değildi. Yer yer gösterdiği direnişler başarısızlıkla sonuçlanıyordu. İşçi sınıfı örgütsüzdü. Bu nedenle iştenen düzeyde ve kalıcı haklar elde edemiyordu.

1920 yılında İstanbul'da sendikalar ortaya çıktı. Aynı yıl grevler başladı. 1921 yılında ise demiryolu işçileri, maden işçileri ve tekstil işçileri sendikaları kuruldu.

1 Mayıs 1921 yılında İstanbul'da emekçiler tarafından büyük bir gösteri düzenlendi. Gösteride, emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve işgal ordularının çekilmesi isteniyordu.

1923 Lozan paylaşım anlaşmasıyla, sınırları kesin olarak tespit edilen yeni Türkiye Cumhuriyeti işçi sınıfına yeni baskılar getirdi. Türk ticaret burjuvazisinin önderliğinde sonuçlandırılan ulusal kurtuluş hareketi, sınırlı anti-emperyalist niteliğine rağmen, işçi sınıfının gelişmesi önünde sürekli engel oldu. İşçi sınıfının en basit demokratik hakları dahi reddedildi ve işçi sınıfı sürekli baskılara maruz kaldı.

1923 yılı sonbaharında İstanbul, İzmir, Zonguldak ve İzmir gibi şehirlerde 50 bini aşkın işçinin katıldığı grevler başladı. İşçiler, ekonomik isteklerinin yanı sıra sendikalaşma hakkı ve bazı politik istemler de bulundular. Aynı yılın Kasım ayında İstanbul İşçi Birliği Kongresinde, Türkiye İşçi

Birliği "Birlik" kuruldu. Ancak sömürgeci burjuvazinin sözcülüğünü yapan gerici kemalist burjuva diktatörlüğü, bu "Birlik"e sert tepki gösterdi. "Birlik" diktatörlüğün baskılarına dayanamıyarak 1924 yılı başlarında dağıldı. Ancak işçiler sinmediler. Örgütlü mücadeleden gerekliliğine inanan kararlı işçiler, bu yönde mücadelelerini sürdürdüler. 1924 sonlarına doğru İstanbul'da birçok işçi birliği esas alınarak yeni bir sendikalar birliği olan "Türkiye Amele Teali Cemiyeti" kuruldu. Ancak kemalist diktatörlük, işçi hareketinin gelişmesini engellemek için bütün olanaklarını kullandı. Baskılar yoğunlaştırıldı. 1925 yılında Kürdistan'da başlatılan ulusal direniş hareketi için sömürgeci burjuvazi tarafından çıkarılan ve yürürlüğe sokulan Takrir-i Sükûn kanunu ile işçi ve sendika hareketi bastırıldı.

Burjuvazinin tüm önlem ve baskılarına rağmen işçi sınıfı hareketi durmadı. 1926 da grev hareketi yeniden büyümeye başladı. Kürdistan'daki işçiler de bu dönemde grevlere katıldılar. Adana-Nusaybin, Soma-Bandırma demiryolu hattında tranvay ve ulaştırma işçileri greve gittiler. İşçiler, iş ücretlerinin artırılması ve iş gününün kısaltılmasını istedikler.

1926'daki grevleri 1927 yılındaki bütün işçileri (3 bini aşkın) grevi takib etti. 1928 yılında ise, Adapazarı ve İstanbul'daki işçilerin grevleri yaygın bir şekilde sürdürüldü.

1929 yılında İstanbul'da ulaşım işçileri, Ankara'da matbaa işçileri, Zonguldak'ta ma-

den işçileri ve diğer bölgelerdeki işçiler çeşitli dallarda ve iş kollarında grevlere gittiler. Grevler ekonomik, giderek politik istekler öne sürdü.

1930 yılında Kürdistan'da yeni bir ulusal direniş hareketi boy verdi. Hareket kısa sürede gelişti ve büyük boyutlara ulaştı. Sömürgeci diktatörlük, gerek yaygınlaşan işçi sınıfı hareketine, gerekse her gün yeni mevziler elde ederek büyüyen Kürdistan ulusal direniş hareketine çok sert baskılarla karşılık verdi. Kürdistan ulusal direniş hareketini imha etmek için ek 45 bin kişilik yeni güçleri Kürdistan'a sevk ederken, işçi sınıfına karşı da acımasızca saldırdı. Grevleri tümenden yasakladı. Sendikaları kapattı. Onlarca seçkin işçiyi geçirerek tutuklattı.

İşçi sınıfı hareketi durmadı. 1930 yılının Eylül'ünde İzmir'de yaklaşık 60 bin kişinin katıldığı büyük bir miting düzenlendi. Mitingin ardından Liman işçileri greve başladılar. Ancak bu gelişmeler, sömürgeci burjuvazinin ve onun politik iktidarının sert tepki ve baskılarının daha da şiddetlenmesine neden oldu. Grev dağıtıldı ve geniş tutuklamalara girişildi.

Dünya ekonomi krizi döneminde (1929-1933), Türkiye'de işçiler büyük bir yoksulluğa itildiler. Uygulanan "devletçilik" politikası gereği, özellikle kırsal alanda yürürlüğe sokulan vergi yasasıyla köylülük arasındaki farklılaşma hızlandı. Bu yasa ile köylülerin büyük bir kesimi göçe zorlandı. Öyleki bu dönemde işsiz sayısı 100 bini aştı. Büyük burjuvazi büyük toprak ağaları ve tefe-

cilere yeni olanaklar sağlandı. Bu dönemde tefecilerin aldıkları faiz oranı bazen %200ü aşıyordu. Bu durum işçilerin daha da yoksullaşmasına neden oldu.

"Devletçilik" politikası bir yandan yoksulluk ve açlığı beraberinde getirip, burjuvazi ve toprak ağalığını güçlendirirken, diğer yandan işçi sınıfının artışına da neden oldu. Bu dönemde devlet çiftlikleri kuruldu. Tarımda proleteryanın oluşması hızlandı. Tarım proleteryası özellikle Adana ve Mersin'de gelişti. Aynı şekilde devlet ve toprak ağalarının elindeki topraklara makinalı araçların girmesiyle de tarımda proleterleşme olayında gözle görülür bir artış belirdi. Bu dönemde köylüler arasında farklılaşma daha da boyutlanarak ileri boyutlara ulaştı. Köylüler söz konusu farklılaşmadan dolayı sürekli göçe zorlandılar. Çığ gibi büyüyen işsizler ordusuna her gün yenileri eklendi.

İşçilerin direnişleri sonucu 1934-1936 yıllarında birçok iş letmede iş günü 8 saat olarak belirlendi. Burjuvazi, 1936 yılında iş yasasını, 1938'de de dernekler yasasını kabullenmek zorunda kaldı. Ancak grev hakkı burjuvazi tarafından tanınmadı.

1938 Temmuzunda, iş yasasının geciktirilmesini protesto etmek için İzmir'de 40 bin kişilik bir miting düzenlendi. Ancak yine baskıların bir tekrarı ve daha da şiddetlisi işçi ve emekçilere uygulandı.

1938 yılından sonra ekonominin askerileştirilmesi hızlandırıldı. 1941 Haziranından itibaren, savaş bahanesiyle köy

lünün elinde kalan en son buğday da çok ucuz fiyatlarla ellerinden alındı. Ağalar ise bu dönemde, özellikle karaborsacılıkla büyük vurgunlar vurdular. Ayrıca devlet; Ağalara bol kredi, iyi cins tohum, makina araç gereç ve bolca gübre sağladı. Büyük burjuvaziye sağladığı olanaklarla, burjuvazinin daha büyük vurgunlar vurmasına yardımcı oldu. Aynı yıl, yani 1941 yılında, sömürgeci burjuvazi faşist Hitler Almanya' sıyla 10 yıl süreli "dostluk ve saldırmazlık" anlaşması imzalandı. Bu, esas olarak dünya ölçüsünde, tarafsızlık adı altında faşizme kucak açmak, o'nu desteklemek ve saldırgan emperyalistlerden yana tercihe gitmekti.

2. Emperyalist paylaşım savaşları yıllarında işçi sınıfı ve başta köylülük olmak üzere bütün halk kesimleri üzerindeki baskılar arttırıldı. Halk giderek yoksullaştı. Özellikle Kürdistan'da halk kitleleri ; bir yandan zorunlu iskana tabi tutulurken, diğer yandan da yeni vergi yasaları ile açıklık karşı karşıya bırakıldı. Bu dönemde işçi ve memurların aylık gelirlerinin % 25-30'u vergilerle geri alınıyordu. Bu yıllarda sosyo-ekonomik evrimin bir sonucu olarak Türkiye ' de kapitalist gelişme hızlandı. Burjuvazinin değişik kanatları daha belirgin hale geldi. Aynı döneme tekabül eden yıllarda "Milli Koruma Yasası" ile dernekler yasası ve iş yasası yürürlükten kaldırıldı. Bu durum işçilerin olanaklarının daha da azalmasına neden oldu.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm halk güçlerini sömürgeci burjuvazi karşısında başarısız kılan, o'nu sürekli ye-

nilgiye götüren, hiç kuşkusuz işçi sınıfının dağılık ve esas olarak örgütsüz oluşuydu. Bu durum daha sonraki yıllara da damgasını vurdu. Günümüz Türkiye işçi sınıfının ulaşamadığı sorun (örgüt-parti) o günde belirleyiciydi.

Savaşın bitimine doğru Türkiye burjuvazisinin değişik kanatları arasındaki görüş ayrılıkları daha da belirginlik kazandı. 1946'ının başından itibaren Türkiye'de yeni siyasi partiler dönemi başladı. Ocak 1946'da D.P. kuruldu. D.P. esas olarak tekelleşmeye aday işbirlikçi büyük burjuvazinin, büyük toprak sahiplerinin sözcülüğünü yapıyordu. Bu parti aynı zamanda yürürlükte olan "devletçilik"e de karşıydı. Bu dönemde savaştan güçlenerek çıkan ABD ve diğer bazı emperyalist güçler de "devletçilik" e karşıydılar.

Savaş sonrası "Truman doktrini ve Marshall planı"na dayalı olarak, yardım maskesi ile Türkiye'ye giren ABD emperyalizmi (ABD'nin Türkiye ile ilişkileri daha eski dönemlerde de vardı.) Türkiye'yi özellikle askeri-ekonomik ve politik yönden bağımlı hale soktu. Bu yardım esas olarak üretimin genişletilmesine değil, daha ziyade ve tamamen askerileştirilmesine yönelikti. Türkiye'nin Marshall planına katılması 4 Temmuz 1948 tarihli Türk-Amerikan ekonomik işbirliği anlaşmasıyla hukuki yönden sağlama bağlandı. Böylece yabancı sermaye, ekonominin hemen hemen tüm dallarına girdi. Petrol araştırmaları da 1947'den itibaren ABD uzmanlarınca yönetildi. D.P. döneminde devlet bütçesi büyük ölçüde ve ağırlıklı olarak askerileşmeye kanalize

edildi. D.P. döneminde gerek Türkiye işçi sınıfı üzerinde, gerekse Kürdistan'da baskılar yoğunlaştırıldı. Demokratik kanımlar tümünden yok edildi. Emperyalist tekellere olan bağımlılık arttırıldı ve halk kitleleri daha da yomsullaştırıldı. Burjuvazi ise daha da zenginleşerek, tekelleşme sürecinde yol kat etti. Toprak ağaları her geçen gün daha da güçlendiler. Bölge düzeyinde saldırgan emperyalizmin ve işbirlikçilerinin, başta Kürt uluslu olmak üzere, bölge halklarını hedefliyen Bağdat Paketi, (sonradan CENTO) D.P'nin faal çabaları sonucu 1955 yılında oluşturuldu.

1950'lerin sonlarına doğru Türkiye'de 2 milyona yakın işçi ve 3 milyon, ya da çalışabilir nüfusun % 20-25 kadarı daimi işsiz vardı. Söz konusu işçilerin önemli bir kısmı mevsimlik işçilerdi. Ayrıca işçiler çoğunlukla köylü kökenliydi. Bu nedenle, işçiler arasında birlik ve bilincin gelişmesi, köylülükten kaynaklanan özel mülkiyet tutkusunda kısa sürede kalkması kolay olmuyordu. Bu durum elbette ki, burjuvazinin işine yarıyor, işçi sınıfı saflarında bölünmeyi daha da kolaylaştırıyordu.

1960'lara gelindiğinde sendikacı işçi sayısında bir hayli artma olmuştu. 1950 yılında 78 bin dolayında sendikacı işçi varken, 1960 yılında 400 bin işçi sendikacıydı.

1952'de, büyük işçi kitlesini bağrında barındıran Türk-İş kuruldu. Ancak bu sendika kurulduğu günden itibaren, bir an bile sömürgeci burjuvazinin etkisi altından kurtulamadı. Sürekli olarak burjuvazi tarafından denetlendi. İhanetini her

dönemde sergiledi ve sarı sendikacılığın parlak örneklerini sundu...

1950-1960 döneminde işçi sınıfının gelişen mücadelesi burjuvazinin değişik kanatları arasındaki çelişkileri derinleştirdi. Onları yeni politik hesaplarla karşı karşıya bıraktı. Temelde kendi sınıfsal çıkarı için hareket eden burjuvazi, zaman zaman işçi sınıfının haklı taleplerini istismar ederek, o'nu yedek bir güç olarak elinde tutmaya özen gösterir. CHP de söz konusu dönemde, gelişen Türkiye işçi sınıfı mücadelesini; bir yandan uzun vadede sabote etmek, diğer yandan da var olan potansiyeli kendi potasında eritmek için, grev hakkını D.P.'den talep ederek, bu yönde yer yer mücadele verdi.

İşte 1960 darbesi gelişen işçi sınıfı hareketi, D.P.'nin uyguladığı ve askerileşmeye dayalı, halk kitlelerini açlığa mahkum eden ekonomik politikası, gittikçe boyutlanan Kürdistan ulusal demokratik muhalefeti ve burjuvazinin değişik kanatları arasında çıkan çelişkilerin bir sonucu olarak gerçekleşti.

1960 darbesi nisbi bir demokratik ortam yarattı. Bu dönemde işçi sınıfı yeni politik ve örgütsel olanaklara sahip oldu. İşçi sınıfı hareketi yeni bir nitelik kazandı. Peş peşe sendikalar kuruldu. Ne var ki, hiç bir sendika işçi sınıfını kucaklayamadı, örgütleyemedi. O'na gerçekleri gösteremedi. İşçi sınıfı hareketine devrimci bir nitelik kazandıramadı. Kuşkusuz, sendikalar parti görevini üstlenemezler. Ama, parti olmasalar bile yapabilecekleri şeyler de vardır.

1964 yılında sendikalı işçi sayısı 700 bine ulaşmıştı. Bu dönemde işçilerin yoğun olarak toplandığı sendika yine Türk İş'ti. Türk-İş sarı sendikacılığın Türkiye'deki tipik temsilcisidir. O'nun görevi esas olarak, işçi sınıfı hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmaktır. Türk-İş bu gün de büyük bir işçi kitlesini bağrında barındırmakta ve tarihi mirasına sadık kalarak Faşist diktatörlüğe uşaklığını devam ettirmektedir.

1960 darbesi, nisbi bir demokratik ortam yaratmasına rağmen ekonomik alandaki bunalımı önleyemedi. Dışa bağımlılığı sürdürerek, ikili anlaşmalara sadık kaldı. Bir avuç tekellcinin gelişmesine olanak sağladı. İşsizlik büyük bir sorun olarak kaldı ve her geçen gün büyüme gösterdi. 1963 başlarında, resmi verilere göre 1,3 milyon, gerçekte ise 4 milyon işsiz vardı. Bu durum karşısında gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'dan geniş emekçi yığınları; daha iyi bir yaşam için, aç kalmamak için, ülkelere terk etmek, yabancı ülkelere göç etmek; doymak bilmeyen emperyalist tekellere emeklerini çok daha ucuza satmak için sıraya girdiler. Sadece 1964 yılında 55 bin 800 kişi Federal Almanya'ya, 2800 kişi Avusturya'ya, İsviçre'ye v.b. ülkelere gittiler. 1965'in ilk aylarına kadar Avrupa'ya çıkanların sayısı 150 bini aşırıyordu. Sırada bekleyenlerin sayısı ise 320 bin civarındaydı. Bu rakam her geçen gün biraz daha arttı. Bu gün 2 milyonu aşkın Türkiye ve Kürdistan'lı işçi, başta F.Almanya olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde emeklerini ucuza kaptırarak ya

şam mücadelesi vermektedirler.

Kurucu meclisin Anayasa taslağını görüştüğü sıralarda işçi sınıfı ve emekçi kitleler güçlü eylemler ortaya koydular. Çeşitli alanlarda mitingler düzenlediler. İşçilerin eylem ve mücadelelerinin boyutlanması üzerine, iktidar çevreleri 1961 Anayasa'sına grev hakkını kabul eden bir madde eklemek zorunda kaldılar. Bu hakkı işçi sınıfı dışı dış mücadelesi sonucu kazandı.

1961 Anayasa'sının kabulünden sonra işçi sınıfı hareketi daha büyük boyutlara ulaştı. Yaygınlık kazandı. Grevler yer yer politik eylemlere büründü ve bazı durumlarda da anti-emperyalist sloganlarla bütünleşti.

1965 genel seçimlerinden sonra iktidara oturan Türk tekellci burjuvazisinin temsilcisi AP, ülkede var olan baskıları daha da arttırdı. İşçi ve geniş halk kitlelerini zorla sindirme yoluna girdi. Burjuvazinin güçlenmesi için elinden gelen her şeyi yaptı. Dışa bağımlılığı daha da arttırdı. Kürdistan'daki baskıları yoğunlaştırdı. Ancak gerek işçi sınıfı, gerekse emekçi halk kitlelerinin mücadelesi de durmadı. Bir önceki döneme göre daha binlinçli ve daha yaygın bir şekilde gelişti.

1965-70 dönemi, Türkiye işçi sınıfının güçlü eylemler ortaya koyduğu bir dönem oldu. Aynı dönemde Kürdistan'da yaygın olarak mitingler (Doğu mitingleri) sergilendi.

-Devam edecek-

OTONOMİ, FEDERASYON, BAĞIMSIZLIK !

"Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, ancak siyasal anlamda bağımsızlık hakkını, ezen ulustan siyasal bakımdan özgürce ayrılma hakkını içerir." (Lenin, U.K.T.H. Say.: 146)

Bunun Kürdistan özgülündeki somut ifadesi, Kürt ulusunun siyasal anlamda bağımsızlık hakkını, kendisini ezen, sömürgeleştiren ezen uluslardan özgürce ayrılma hakkını içerir. Hiç şüphesiz bu hak, mutlak olarak, ya da ne olursa olsun herhangi bir ulusun -Kürt ulusunun- ayrılması, ya da kendisinin ezen ulusla -Arap, Fars, Türk uluslarıyla- birlikte kalması ile sınırlı değildir. Verili duruma, ulusun tarihi, sosyal ve ekonomik olarak içinde bulunduğu o günkü koşullara göre belirginlik arzeder.

Sömürge Kürdistan'ın tarihi-sosyal ve ekonomik olarak içinde bulunduğu bu günkü nesnel koşullarda U.K.T.H'nın somut ifadesi nedir? Kürdistan için özerklik istemi, U.K.T.H'nın Kürdistan'daki somut ifadesi midir? Nedir özerklik? Kürt ulusunun siyasal anlamda devlet olma hakkının sunulmuş biçimi nedir?

"...Reformist bir değişiklik egemen sınıf iktidarının temelini sarsmayan, bu sınıfın bir ödünü olan ve onun tahakkümünü sürdüren bir değişikliktir. Devrimci bir değişiklik ise, bu iktidarı temellerine kadar sarsar. Ulusal programda reformizm, ulusal baskının tüm biçimlerini yok etmez. 'Özerk' bir ulus 'egemen' bir ulusla, haklar bakımından eşit durumda değildir." (a.g.e. Say.187)

Demek ki, reformist bir değişiklik, egemen sınıf iktidarının temellerini sarsmayan, bu sınıfın bir ödünü olarak verilen ve onun sınıf iktidarının devamını sağlayan bir değişikliktir. Aynı şekilde reformizm, ulusal baskının tüm biçimlerini ortadan kaldırmadığı gibi, ulusal bağımlılığı da devam ettirir. Eşitliği sağlayamaz.

Kürdistan'da özerklik (Otonomi) yeni değildir. Tarihsel bir olgu olarak günümüze dek ulaşmıştır. Özerklik istemi büyük ölçüde İran, Irak ve Suriye sömürgecilerinin işgalindeki Kürdistan parçalarındaki ulusal-demokratik güçlerin, sözkonusu parçalardaki egemen sınıf güçlerinden istemidir. (Suriye işgalindeki ulusal-demokratik güçleri, İran-Irak'taki ulusal demokratik güçlerden farklı olarak, kültürel özerklik istemini programlaştırmışlardır.)

Ayrıca bu istem, İran, Irak ve Suriye'de iktidarı zorla gasp etmiş sömürgecilerden, uluslararası emperyalizm ve gerici güçlerle güçlü-gerici bağları bulunan burjuvaziden isteniyor. Elbette Kürt egemen sınıflarının (Komprador- ulusal burjuvazi, feodal-yarı feodal toprak ağaları, aşiret reisleri vb.) uzun vadede kendisini yok edecek olan proleteriyadan bu istemde bulunmaları düşünülemez. Kendi sınıf iktidarlari ve sömürü çarkının devamı için ulusal istemleri böylesine çarpur edenler, her dönemde burjuvazi olmuştur. Şunu da çok iyi biliyoruz ki, ezilen ulusların özgürlüğü ve özgürce gelişebilmeleri, kapitalizmin e-

gemen olduğu bir düzende, burjuva iktidarlarının tahakkümünde ya bir istisnai durumdur, ya da bir dizi devrimler gerektirir. İran, Irak ve Suriye gibi çarpık kapitalizmin egemen olduğu ve son derece geri düzeyde seyreden bir devlet yapısı içerisinde özerkliğin yaşama şansı ne olabilir? Nitekim, 1970 yılında güney- Kürdistan (Irak) için tamamen özerkliğin alındığı, sonradan nasıl da kuşa çevrildiği ve binlerce kahraman pêşmergenin kanı pahasına nasıl da ortadan kaldırıldığı henüz belleklerden silinmemiş, tazeliğini bütün canlılığı ile korumaktadır.

Demek ki özerklik (kültürel) ya da otonomi'nin, Ulusların Kaderlerini Tayin etme hakkı ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Ulusun bağımlılığının devamı, sömürgeci siyasetin ve baskının pekiştirilmesi ulusun geleceğinin sömürgeci (egemen ulus) burjuvazisinineline terk edilmesidir.

Özerkliğin dışında, özellikle kuzey-Kürdistan'da (Türkiye) "Özgür ve demokratik Kürdistan" sloganı ile formüle edilen "federasyon" tezi de savunulmaktadır.

Nedir "Özgür ve demokratik Kürdistan"? Bu belirleme yalnız başına alındığında somut-pratik anlamda neyi ifade ediyor? "Özgür demokratik Kürdistan" esas itibarıyla yalnız alındığında- soyut bir belirlemedir! Kürdistan'ın özgür ve demokratik olabilmesinin asgari koşulları nelerdir? Kürdistan hangi şartlarda, hangi mücadele, yöntem araç-gereç

lerle ve hangi iktidar altında özgürleşebilir, demokratikleşebilir ?

Bildiğimiz kadarıyla, Kürdistan'ın özgür ve demokratikleşebilmesi iki şekilde olanaklıdır. Bunlar;

1- Bağımsız bir Kürdistan (kuzey), Kürdistan'da özgür ve demokratik bir toplumun oluşması na da uygun koşullar yaratır, uygun bir zemin oluşturur. Elbette ki, bu uygun koşulları ve zemini iktidarda bulunan sınıf güçleri belirler. Bize göre işçi sınıfının, ya da işçi sınıfının ideolojik-politik ve örgütsel önderliğindeki sınıf güçlerinin önderlik ettiği bir ulusal kurtuluş eylemi ve bu eylem sonucu kurulacak olan bağımsız bir Kürdistan, Kürt ulusu ve Kürdistan'daki azınlık milliyetlerin özgürce gelişebilmeleri için en uygun ortamı yaratacak yegane güvence kaynağıdır. Ancak böylesi bir iktidarda özgür ve demokratik bir Kürdistan'dan bahsedilebilir. Ve ancak böylesi bir iktidar, işçi sınıfının birliği temelinde, birliğe giden yol üzerindeki tüm engelleri kaldırır ve birleşmenin asgari koşullarını oluşturur.

2- Türkiye ve kuzey- Kürdistan genelinde, çeşitli milliyetlerden (Türk, Kürt ve diğer azınlık milliyetlerden) işçi sınıfının birliği temelinde; yine işçi sınıfının önderliğinde örgütlenmiş halk güçleri, sömürgeci-işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin (o'nun faşizmine ve güvence kaynağı emperyalizme karşı) iktidarını yerle bir ederek, o'nu parçalayarak, iktidarı alıp yeni bir toplumun, sosyalist temellerini attığı zaman, gerek Kürt ulusu

açısından, gerekse ezilen Türkiye halkları ve azınlık milliyetler açısından, özgürce gelişebilmelerinin asgari koşulları yaratılmış olur. İşte, işçi sınıfı diktatörlüğünün egemen olduğu böylesi bir Türkiye'de (sosyalizm koşullarında) özgür ve demokratik Kürdistan'dan bahsetmek olanaklı hale gelir. Ancak böylesi bir iktidar döneminde, ulusların kaderlerini tayin etme hakkı bir gerçek olarak yaşama uygulanabilir. Ve ancak böylesi bir iktidar döneminde ulusların özgürce birleşebilmeleri olanaklı hale gelir; bir bütün olarak ulusal kinler sona erer ve özgür ve demokratik bir toplum kurulabilir.

Görüldüğü gibi, "özgür ve demokratik Kürdistan" şartlara bağlı olarak birden fazla alternatifleri içermektedir. Oysa yalnız başına alındığında somut herhangi bir önerme, yahut alternatif sunamamaktadır. Bunun somuta indirgenmesi gerekmektedir. Federasyon ise Kürdistan'ın bu günkü objektif durumu göz önüne alındığında, esatibariyle sosyalizm koşullarında -istisnai durumlar hariç- olanaklı olan bir durumdur. Sosyalizmin hedeflenmediği, sosyalist ekonominin söz konusu olmadığı ve proleterya iktidarının bulunmadığı herhangi bir durumda (Türkiye, Irak, İran ve Suriye'de); ezen ulus burjuvazisinin insiyatifine terk edilmiş halde ulusal haklardan, ulusal eşitlikten, ulusların özgürce gelişebilmelelerinden ve özgür ve demokratik bir toplumdaki bahsedilemez. Denilecektir ki, bahsedilen iktidar, proleterya diktatörlüğünden, Türkiye'de sosyalizmin

inşaasından başka bir şey değildir. Peki ama, bu gün Türkiye proleteryası iktidar alternatifi bir durumda mıdır? Bırakınız iktidar alternatifi durumunu, derli toplu bir halde midir? Kendi politik gücüne, örgütüne, sınıf partisine sahip midir? Elbette değildir ! Bunu cidden öne süreceklerin olacağını pek sanmıyoruz.

Bu gün Türkiye işçi sınıfının önünde duran en büyük sorun, o'nun, dağınıklıktan, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün baskıları karşısında, her gün daha fazla çürümeye doğru giden acınacak durumundan kurtulması sorunudur. İktidar alternatifi olması ise, henüz çok uzaklarda seyreliyor !... Türkiye işçi sınıfının bu hazin (!) tablosu karşısında, Kürt ulusal sorununu, ne zaman kurulacağı belli olmayan bir iktidarın bekleyişine terketmek, sosyalizmin kurulması dönemine ertelemek doğru-devrimci, hele hele sosyalist bir bakış açısı değildir.

"... Ulusların kaderlerini tayin hakkının tanınması, federasyonun ilke olarak kabul edilmesiyle aynı anlama gelmez" (Lenin, U.K.T.H, say.: 146)

"... açık ve tam bir ifade ile kaleme alınmış bir programla, ezilen ulusların kurtuluşunu istemeliyiz, ve bu, havada, genel sözlerle, içi kof lafazanlıkla ve sorunu geleceğe, sosyalizmin gerçekleşeceği zamana "erteliyerek" olmamalıdır. Ulusların kaçınılmaz olan bütünleşmesine de ancak bütün ezilen ulusların kurtulduğu, yani ezen ulustan ayrılma özgürlüğüne kavuştuğu bir geçiş dönemini aşarak varabilir. " (a.g.e. Say.: 147, a.b.ç.)

Kaldı ki, Kürt ulusal sorununu sosyalizmin inşasında gören bir görüş, Türkiye (kuzey-Kürdistan'la birlikte) devrimini örgütlemeyi temel hedef olarak önüne koymalıdır. Türkiye'de çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının birliği temelinde örgütlenmelidir. Bu amaçla, yola çıkan Türkiye sol güçleriyle birliğin -birlikte örgütlenmenin- yolları aranmalı ve merkezi bir görev olarak soruna yaklaşım gösterilmelidir. Türkiye'de çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının birliğini hedefleyen, onun örgütlenmesi görevini üstlenen ve şimdiden işçi sınıfının temsilcileri oldukları iddiasıyla hareket eden ve Kürdistan için federasyon çözüm yolunu öneren komünist-sosyalist parti, ya da hareketlerle en azından birleşme, hemen olmasa bile, bu yönde birleşme yönünde adımların atılması gerekmez mi? Bu yönde tartışmaların, Türkiye ve Kürdistan sathında açık olarak ortaya konulması için çalışılmaz mı?

Sorun nedir? Sorun, sömürge Kürdistan'ın kurtuluşu değildir. Sömürge Kürdistan'ın kurtuluşu, ya da ulusların kaderlerini tayin hakkının Kürdistan pratiğindeki somut ifadesi; o'nun, sömürgeci tüm ilişkilerden, askeri işgalden ve her türlü bağımlılık ilişkilerinden arındırılmasıdır. Yani, Kürdistan'ın bağımsızlığıdır. Şunu da özel olarak belirtelim ki, bağımsızlık istemi mutlak bir istem değildir. Bağımsızlık mutlaklaştırılamaz. Ancak, Kürdistan'ın bağımsızlığı şartların dayattığı somut bir durumdan kaynaklanıyor. Verili bir durumdur. Tarihi-top-

lumsal koşulların dayatması sonucudur.

Kürdistan'ın bağımsızlığı; siyasi, ekonomik, askeri, sosyal, hukuki, kültürel vb. her alanda, Türk sömürgeciliğinden, kapitalizmden, Türk şovenizminden, Türk faşizminden ve Türk gericiiliğinden; Türk gericiiliğinin kaynaklandığı emperyalizmden, emperyalizmin siyasi gericiliğe tekabül eden sisteminden bağımsızlaşmaktır. Bu bağımsızlaşma hareketi; Türkiye proleteryasından ve ezilen Türkiye halklarından ayrılma, onlardan bağımsızlaşma hareketi değildir. Aksine Türkiye, Kürt ve azınlık milliyetlerin işçi sınıflarının birliğine yönelik bir bağımsızlaşma hareketidir. Özgürce birleşebilmenin olanaklarını yaratma hareketidir. İşçi sınıfının birliği önünde engel olan, o'nu, sürekli kanayan bir yara gibi deşen ve gerek işçi sınıfı, gerekse halklarımız arasında güvensizliğe neden olan sömürgeci ilişkilere bir son verip birleşebilmenin, bir tek hedefe doğru, proleteryanın iktidarına doğru birleşebilmenin olanaklarını yaratabilme hareketidir. Lenin, "birleşmek için ayrılmak" derken, tam da bunu kast ediyordu. Ama eğer, bu gün işçi sınıfı, burjuvazinin kanlı iktidarı yerine kendi devrimci iktidarını kuracak güçte ise ve iktidara bir adım ötede ise o'nun iktidarı önünde (eğer ulusal bağımsızlık hareketimiz dünya sosyalist hareketine ve bölge halklarına zarar verecek düzeyde, Türkiye işçi sınıfının iktidar mücadelesine engel teşkil edecek boyutta ise) engel olmayız. Bütün gücümüzle o'na, işçi sınıfı hareketine

destek oluruz. Bağımsızlık hareketi, işçi sınıfı hareketine tabi olarak, o'nun önderliğinde mücadelede en aktif bir tarzda ve büyük bir özveri ile katılır. Şuna inanıyoruz ki, gerçek bir işçi sınıfı iktidarı, ulusal sorunu çözecek en iyi araçtır. Ve şuna da inanıyoruz ki, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve bu uğurdaki mücadelesi, işçi sınıfı iktidarının yakınlaşmasını da hızlandıracaktır. Çünkü sömürgeciliğe indirilen her darbe, onu geriletten her eylem, nesnel olarak işçi sınıfı için bir başarı, iktidarını yakınlaştıran bir etkidir.

"... Heterojen uluslar devleti (burjuva devleti, örneğin Türkiye -Niştiman,) geriliği temsil eder, ya da bir istisna dır." (a.g.e. Say.: 59)

"Bizim tezlerimizde, sömürgelelerin derhal kurtuluşu yolundaki istemin kapitalist düzende ulusların kaderlerini tayin hakkı kadar, memurların halk tarafından seçilmesi, demokratik cumhuriyet vb. istemleri kadar gerçekleştirilmesi olanaksız (yani bir dizi devrimler olmadan gerçekleştirilemez ve sosyalizm olmadan iğreti) olduğu söylenmektedir. Öte yandan bu istemin ulusların kaderlerini tayin etme hakkının tanınmasından başka bir şey olmadığı da belirtilmektedir." (a.g.e. Say. 179)

Görüldüğü gibi, heterojen uluslar devleti (Iran, Irak, Suriye, Türkiye vb.) Lenin tarafından geriliği temsil eden devlet olarak nitelendirilmektedir. Ve sömürgelerin kurtuluşları yolundaki istemin, kapitalist düzende, ancak bir dizi devrimler sonucu mümkün olabileceği ileri sürülmekte-

dir. Çünkü böylesi devletlerde devrimler olmadan, ezilen ulusların kurtuluşu -istisnalar dışında- olanaksızdır. Demek ki, ulusların özgürce gelişebilmesinin asgari koşulu, o ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkına sahip olmaları ile olanaklıdır. Bu da, yukarıda belirtildiği gibi ya bağımsızlığın elde edilmesiyle, ya da sosyalizm şartlarında mümkündür.

Bu nedenle, "özgür ve demokratik Kürdistan", bu günkü somut tarihsel, sosyal ve ekonomik koşullar göz önüne alındığında ve T ürkiye işçi sınıfının nesnel durumu dikkate alındığında -diğer tüm ihtimaller var olmakla birlikte- Kürdistan'ın bağımsızlığı ile sıkı sıkıya bağlıdır. Ve bu gün ileri sürülmesi gereken tez, savunulması ve sloganlaştırılması gereken belirleme "federasyon" ya da sadece "özgür ve demokratik Kürdistan" değil, bağımsız Kürdistan olmalıdır.

Kuşkusuz Bağımsız Kürdistan, derken, çok önemli ve her iki sistemin -Sosyalist sistem'le, emperyalist sistemin- çatışma alanı olan ve büyük bir hassasiyetle üzerinde durdukları bir bölgenin can alıcı noktasında bulunduğumuzu da unutmadan söylüyoruz.

Şunu da hiç bir zaman unutmamak gerekir ki; Kürdistan sorununu, sadece kendi kendine yeten, sadece Kürdistan çapında ve sadece kendi bünyesiyle sınırlı bir sorun değildir. Geniş boyutları bulunan, bölgeyi bir bütün olarak ilgilendiren ve özellikle emperyalist sistemin ve bölge gericiliğinin direkt boy hedefi olan bir sorundur. Ama aynı zamanda emperyalist sistem tarafından gerek Sovyetler Birliği'ne, gerekse bölge

halklarına (işçi sınıfı ve ilerici, anti-emperyalist halk hareketlerine) karşı bir koz olarak, bir tehdit unsuru olarak kullanılabilecek, karşı devrimi güçlendirebilecek kadar hassas ve kompleks bir yapıya da sahiptir.

Önümüzdeki on yıllar dünya sathında güçler dengesinin el değiştireceği, yeni güçler dengesinin kurulacağı -elbette ki ileriye doğru- yıllar olacaktır. Orta-D öğu'nun ve özellikle Kürdistan'ın bu yeni güçler dengesinin oluşmasında ve ortaya çıkacak olan değişiklikte önemli bir rol oynayacağı kuşkusuzdur. Bu nedenle Kürdistan sorununa yaklaşırken, soruna sadece bir yönüyle, Kürdistanla ilgili yönüyle değil, dünya ölçütünde ve bölge düzeyinde, dünyadaki gelişme ve değişmelerle birlikte yaklaşmak gerekir.

Kürdistan'ın bölge ve dünyadaki gelişme ve değişmelerle ilgili olarak sahip olduğu bu fonksiyonu, bu önemi nereden kaynaklanıyor ?

Kürdistan sömürge bir ülkedir. Kürt ulusu parçalanmış sömürge bir ulustur. Kürdistanın sömürge, Kürt ulusunun da parçalanmış bir ulus olarak (sömürgeciler tarafından) elde tutulmasında yatan gerçek nedenler, hiç şüphesiz Kürdistan'ın yeraltı, yerüstü zenginlik kaynaklarıdır; Petrolüdür, Demir, Kömür, Çinko, Krom, Altın, Bakır, Tabii gaz vb. dir. Gölleri ve akarsularıdır. Göl ve akarsu ürünleridir; Göl ve akarsulardan elde edilen enerjisidir. Zengin topraklarıdır; Tarımdır. Tarımından elde edilen ürünleridir. Bağ ve bahçeleridir. Ormanlarıdır. Orman ürünleridir. Hayvancılığı ve bol asker gücüdür. Bol ve ucuz iş gücüdür. Büyük bir tüketim

alanı olarak görülmesidir. Çok önemli stratejik konumu ve coğrafik yapısıdır !...

"Kürdistan'ın zenginlik kaynakları, coğrafik yapısı ve stratejik konumunun yanı sıra en az onlar kadar önemli diğer bir özelliği de, bölge çapında peş peşe devrimlere neden olabilecek ve (bölge düzeyinde), sosyalist sistemle emperyalist sistemin geleceği üzerinde etkiler yaratabilecek devindirici bir potansiyeli barındırmasıdır.

Tüm dünyada olduğu gibi, bölgemizde de her iki sistem kıyasıya bir mücadele yürütmektedirler. Özellikle günümüzde, her iki sistemin ağırlıklı olarak üzerinde durdukları bölge Orta-Doğu'dur. Buna nedende ABD ve sistemin diğer üyelerinin dünyanın diğer alanların -dan büyük ölçüde çekilmek zorunda kalmaları ve ne pahasına olursa olsun -her türlü çılgınlığı göze alacak kadar ileri bir saldırganlıkla- bölgenin zenginlik kaynaklarını ve stratejik konumunu ellerinde tutma istemleridir. Bu yönde geliştirdikleri yöntem ve çabalarıdır. Saldırganlıklarıdır...

Günümüzde emperyalist sistem ağır bir (içsel) bunalım içerisinde. Bu bunalımı kendi yapısının bir ürünü olup, sürekli ve kalıcıdır. İşte emperyalist sistemi bir bütün olarak Orta-Doğu'ya iten en önemli neden, onun yapısal, kalıcı, sürekli ve hiç bir zaman tümden atlatılması olanaksız olan bunalımıdır.

Konuya daha yakından girmek olayı bir bütün olarak kavrayabilmek ve soruna biraz daha yaklaşabilmek için Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkelerin (devletlerin) konumlarını incelemek gerekiyor.

-Devam edecek-

Kurdistan Ulusal Kurtuluşçuları

(KUK)

Olağan MK Toplantısının

Sonuç Bildirisi 2

Orta-Doğu da, ilerici güçler arasındaki siyasi ilişkiler çok ilginç bir noktada seyretmektedir. Bölgede, örgütler arası ilişkilerde pragmatizm had safhaya ulaşmıştır. Karşılıklı veya tek taraflı olarak örgütlerin içişlerine müdahale ise, doğal karşılanmaktadır.

MK'miz bu olağan toplantısında son durum değerlendirmesini yaparken, dış ilişkilere özel bir önemin verilmesi gerektiği üzerinde durmuştur. Dış ilişkilerimizi bir bütün olarak değerlendiren MK'miz bugüne kadar var olan siyasi ilişkilerimizin bundan böyle, devrimci kişiliği zedeleyici ilişkileri red temelinde sürdürmeyi ve devrimci temelde yeni ilişkiler geliştirmeyi ilke olarak benimsemiştir.

Kürdistan'ın geleceği üzerinde oyunlar oynayan, yeni yeni politik hesaplar peşinde koşan çeşitli siyasi güçler, önümüzdeki süreçte de Kürdistan devrimci güçlerini bağımlı hale getirip kişisizleştirme yönündeki faaliyetlerini artırarak sürdüreceklidir.

Halkımızın uzun mücadele tarihinde politik oyunların büyük bir yer işgal ettiği bilinen bir gerçektir. Bu politik oyunların, Kürdistan ulusal direniş hareketlerinin yenilgisinde önemli bir rol oynadığı da, aynı şekilde bilinen bir gerçektir.

Kürdistan devrimci hareketi, her ne olursa olsun kendi kişiliğine kavuşmak, kendi devrimci kişiliğine sahip olmak zorundadır. Onu kişisizleştirmek isteyen (içte ve dışta) güçlerin bulunduğunu bir an bile unutmamak gerekir.

Bu nedenle dış politikada, Kürdistan devriminden hiç bir taviz vermeden, halkımızın ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi mücadelesine gölge düşürmeden hareket etmek, esas görevimiz olacaktır.

MK'miz bu temelde çeşitli dost güçlerle olan siyasal ilişkilerini sürdürerek yeni bir düzeye ulaştırmaya ve yine bu temelde yeni ilişkiler geliştirmeye özen gösterecektir.

KÜRDİSTAN GENELİNDE BİR ULUSAL KONFERANSIN TOPLANMASI SORUNU

KUK 1. Konferansı, Kürdistanın parçalanmışlık sorununu göz önüne alarak, her parçada bulunan anti-empyralist ulusal demokratik nitelikli siyasi hareketlerin katılacağı bir ulusal konferansın toplanmasını karara bağlamıştır. Konferansta söz konusu karar alındıktan sonra, konu ile ilgili olarak değişik siyasi hareketlerle çeşitli düzeylerde görüşmelerimiz oldu. Ne var ki bu konuda bugüne kadar elle tutulur ciddi bir gelişme kaydedilemedi. Buna nedende, Kürdistanın parçalan-

mışlığı ve her parçada bulunan siyasi hareketlerin özgül durumlarıdır.

Ayrıca, dışımızdaki bazı siyasi güçlerde aynı düzeyde çeşitli girişimlerde bulundular. Söz konusu güçlerin konu ile ilgili olarak bizde teklifleri oldu. Biz, ilke olarak böylesi bir çalışmadan yana olduğumuzu ancak yöntemde farklı görüşlere sahip olduğumuzu belirttik. Yöntem üzerinde yeniden durmamız gerektiğini söyleyerek, sorunun, bir bütün halinde yeniden tartışılmasını önerdik. Ne varki istediğimiz sonuç elde edilemedi.

Kürdistan genelinde-dört parçayı içerecek şekilde bir ulusal konferansın toplanması oldukça güç bir iştir. Ulusal demokratik güçlerin silahlı çatışmalara girdiği, birbirlerini en olmaz yakıştırmalarla suçladıkları bir ortamda, aynı güçler arasında böylesi bir Ulusal Konferansın toplanmasını sağlamak, zanedildiği kadar kolay değildir. Gönüllerde yatan yutseverlik duygusuyla çözümlenecek bir sorun olsaydı, şimdilik kadar bir kaç kez bağımız. Kürdistan kurulmuştu. Bu nedenle sorunu ne basit olarak görmek, nede olanaksız olarak değerlendirmek gerekir.

Biz KUK siyasi hareketi olarak, kendi payımıza, üzerimize düşen tüm sorumluluğu yerine getireceğimizi bir kez daha belirtmek isteriz.

MK'miz, günümüz koşullarında, Orta-Doğunun girdiği yeni süreci ve Kürdistanın son durumu ile ilgili durum değerlendirmesini yaparken, bu sorunun önemi üzerinde de durmuştur. Bu bağlamda, ulusal konferans çalışmalarına yeni bir yöntem ve yeni bir temelde yaklaşılması gerektiğini belirten MK'miz konuya ilişkin bir karar almıştır.

MK'miz bu kararı alırken, geçmişte bu çalışmalara fiilen katılan ve denetlenme görevini üstlenmek isteyen bazı dost güçlerin bundan böyle ancak gözlemci olarak çalışmalara katılabileceklerini vurgulamıştır.

Kürdistan genelinde oluşturulacak bir ulusal konferans, Kürdistanla ilgili görevleri öncelikle yerine getirecektir. Bu nedenle, Kürdistan sorunu ile ilgili olarak alınacak kararlarında, ancak yine Kürdistanlı ve Kürdistan adına hareket eden ulusal-demokratik güçler verebilir. Sonra, Kürdistan ulusal-demokratik güçleri arasındaki sorunlar, Kürdistanın iç sorunları olarak görülmelidir. Denetlemeyi sağlayacak olan güçlerde aynı şekilde Kürdistan Ulusal Demokratik güçleri olmalıdır.

Kürdistan sorununda, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini omuzlamış olan ulusal-demokratik güçler, kendi özgür iradeleri ile hareket etmelidir.

KUK 1. konferansı, konuyla ilişkin kararı alırken söz konusu ulusal konferansa geniş bir katılımın sağlanmasının ilke olarak benimsemişti. Her parçanın kendi bünyesinde; empyralizme, sömürgecilğe ve her türden gericiliğe karşı oluşturulacak bir güç ve eylem birliği, yada cephe elbetteki tercihimiz olacaktır. Böylesi bir birliğin yada cephenin oluşması halinde, ulusal konferansa söz konusu katılımın geniş tutulması yönünde kolaylık sağlanacağı ortadadır. Ancak, güç ve eylem birliği, yada bir cephenin oluşmaması halinde yukarıda belirttiğimiz ilkeler temelinde katılmak isteyen ve katılabilen ulusal-demokratik

tüm güçlerin katılması ve katılımlarının sağlanması gerekir.

Şu da bilinmelidir ki, KUK siyasi hareketi sorumluluğun bilincinde hareket edecek, sorunların çözümünde üzerine düşen her tür görevi yerine getirecektir.

BİRLİKLER SORUNU

Düşmana karşı güçleri bileştirmek, geniş halk yığınlarını seferber etmek ve düşmanı yalnızlaştırmak her devrimci hareketin hatta her yurtsever demokrasinin görevidir.

Birlikler öne sürülürken, ne olursa olsun birlik anlayışından hareket edilmez. Birlikler, belirli bir zeminde ve ilkeler düzeyinde oluşur.

Ancak belirli ilkelerde yanyana gelmekte yetmiyor. Kağıt üzerinde ve bir program etrafında birleşmek, sadece teorik olarak soruna çözüm getirebilir. Bu nedenle soruna teorik olduğu kadar, pratik olarak yaklaşmak gerekir. Söz konusu birliklerin pratikte nasıl işlerlik kazanacağı gerçekten önemlidir. Ve hiç bir surette göz ardı edilemez.

GÜNÜMÜZDE (KUZEY KÜRDİSTANDA) MERKEZİ GÖREV İDEOLOJİK-POLİTİK BİRLİK TEMELİNDE ÖRGÜTSEL BİRLİK OLUŞTURMAKTIR

MK'miz, bugünkü süreci tespit ederken, somut şartlardan hareket etmiştir. MK'mizin merkezi görev olarak tespit ettiği ideolojik-politik ve örgütsel birliklere ilişkin kararı sürece denk düşen önemli bir karardır. Bu karar, aynı zamanda konferansımızın bizlere yüklediği bir görevinde yerine getirilmesi demektir.

KUK 1. konferansı; KUK'un Kürdistan'da çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının birliği temelinde bir sınıf partisini oluşturma çabası içinde bir hareket olduğunu tespit ederken, bunu salt KUK'un bünyesiyle ve sadece KUK ile sınırlı tutmamıştır. Ancak bununla beraber, günümüz koşullarında diğer alternatifler yanında KUK, ağırlıkta kendi içinde partileşme sürecini önüne koymuştur.

MK'miz, sürece denk düşen böyle bir karar alırken ve merkezi bir görev olarak ideolojik, politik ve örgütsel birliklerin tespitini ederken; gerek güç ve eylem birliklerini, gerekse cepheye ilişkin çalışmalarında red etmiyor.

Olaylara çıplak bir gözle bakmak gerekirse, sadece iyimserlik yada iyi niyetin yeterli olmadığı görülecektir. Bugünkü yapılarıyla ve gurup düzeyinin aşıldığı, hiç bir siyasal yapının var olan bunalımın ağırlığı altından kalkamadığı, kalkmasının olanaksız olduğu günümüzde; her hangi bir siyasi hareket tek başına sorunlara çözüm getiremez. Böylesi bir durumda hareketlerimiz arasında bir cephenin oluşturulabileceği bizce olanaklı değildir. Çünkü hareketlerimiz ve yapıları ortadadır. Hatta bazılarımızın örgütsel olarak varlıkları dahi tartışma konusudur. Varlıkları tartışma konusu olan ve sorunlarının çözümsüzlüğüyle kıvranan hareketler arasında bir cephe oluşabilir mi? Hastalıklı yapılardan sağlam birlikler kurulabilir mi?

Anladığımız anlamda birlik-yani, ideolojik-politik ve örgütsel birlik anlayışımız-kadroların katılımıyla sağlanan birliklerdir. Dağınık halde bulunan en ileri kadroların birleştirilmesi sorunu olarak olaya yakla-

şıyoruz. Bu nedenle bizim açımızdan sorun, olayın bir bütün olarak kavranılması sorunudur.

MK'miz, güç ve eylem birliği platformuna katılmayı kararlaştırırken, söz konusu platformun ideolojik ve siyasal sorunların tartışılması içinde bir zemin oluşturabileceği inancıyla hareket etmiştir. Ayrıca MK'miz, güç ve eylem birliği platformunun pratikte kadroların yakınlaşmasına ve kadrolar arası yeni bir çalışma alışkanlığının yaratılması yönündende yarar sağlayacağı inancındadır.

Siyasi-ideolojik birlik temelinde örgütsel birlik için bütün gücünü (devrimci sorumluluk bilincinde) kullanacak olan KUK siyasi hareketimiz; tüm yurtseverlerin, devrimci-demokrat ve sosyalist güçlerin böylesi bir birlik için uygun bir platformun hazırlanması ve soruna ilişkin bir tartışma zemininin oluşturulması yönünde çaba sarfetmeleri gerektiğini vurgular.

Kısaca belirtmek gerekirse:

Dağınık halde bulunan sosyalist kadroların birleştirmek, bunalımdan çıkmak, sürece müdahale etmek ve dış dürtüden arınmak için; suni bölünmelere bir son vermek tehlikeli boyutlara varan ve her geçen gün yeni sorunlara neden olan ve örgütlü mücadeleyi red temelinde gelişen "bağımsızlaşmaya" setler çekmek için toparlayıcı siyasi bir merkeze gerksinim vardır. Söz konusu merkezin oluşması sağ duyulu, geleceği gören ve siyasi olgunluğa erişmiş en ileri kadroların inisiyatif kullanmalarıyla büyük ölçüde bağıntılıdır. İdeolojik-siyasi ve örgütsel birlikler için ideolojik mücadeleyi derinleştirmenin koşullarını yaratmak gerekir. Bilinmelidir ki, sorunları bir bütün olarak değerlendirmek, birliğe giden yolu aralamakla mümkündür. Bunu yaratacak olan devrimci kadrolarımızın var olduğuna inanıyoruz. Bir tek şey gereklidir: halkımıza olan devrimci sorumluluğumuz ve cesaret. Sorunu ne aceleye getirerek ve nede sürece terk ederek. Ama sürece müdahale ederek ve bilimsel gerçeklerden hareket esas alınarak irdelemek gerekir.

Birleşebilecek güçlerin ideolojik-siyasal ve örgütsel birliği hemen gerçekleşmeyebilir. Gerçekten sorun hemen olacak gibi değildir. Ne var ki devrimciler olarak sabretmesini de bilmeliyiz. Şunu da hiç bir zaman unutmamalıyız ki, milletlerin tarihinde birkaç yılın hiçte önemi yoktur. Yeterki bu birkaç yıl geleceğin teminatı için sarfedilmiş olsun. Kürdistan, bin yılların ağır yükünü taşıyor. Kürdistan, yüzyıllardır en azgın sömürgeciler tarafından talan ediliyor. Kürdistan halkları emsali görülmemiş ırkçıların elinde baskı altında tutuluyor, katlediliyor. Ulusal onuru ayaklar altına alınmış, hergün, her saat yeni ve en ilkel yöntemlerle kişiliksizleştirilen Kürdistan halkları, gerek Kürdistanın jeopolitik konumu, gerek yer altı ve yer üstü zenginlik kaynakları dolayısıyla yabancı güçlerin müdahalesiyle, gerekse geri sosyal-ekonomik yapısından ötürü devrimci bir önderliği yaratamamış bulunmasından dolayı yenilgiden kurtulamamıştır. Bugünde yeni tarzda ama daha modern güçler tarafından devrimci hareket uşaklaştırılmak, Kürdistan halkları istikbalde de tusak edilmek istenmektedir. Tüm bu nedenlerden ötürü devrimci önderlere seslenişimiz vardır:

Devrimci bir önderlik için azami çaba, ideolojik-siyasal ve örgütsel birlik için ideolojik tartışmaların yoğunlaştırılması, devrimci ve kişilikli bir politkanın izlenmesi içinde devrimci sorumluluk, devrimci cesaretin ve devrimci inisiyatifin kullanılması gerektiğine inanıyoruz.

ENTERNASYONALİZM VE KİŞİLİK POLİTİKA

Değişik ülkelerin işçi sınıfları ve ezilen halkları Burjuvaziye, sömürgeci boyunduruğa ve her türden gericiliğe karşı mücadeleleri sürecinde karşılıklı olarak dayanışma içinde olmak zorundadırlar. Bunun böyle olması eşyanın doğası gereğidir. Kendi ülkesinde proleteryanın ve ezilen halkların kurtuluşu doğrultusunda savaşan devrimciler -esasta komünistler- aynı zamanda tüm dünyaya proleteryanın ve ezilen halklarının kurtuluşu için de savaşmış olurlar. Dünyadaki bütün sömürü biçimlerinin kaynağı bir olduğundan; bir ülkede ki proleterya hareketinin veya ulusal kurtuluş eyleminin başarıyla sonuçlanması, diğer ülkelerdeki işçi sınıfı hareketlerinin ve sömürge, yarı-sömürge ülke halklarının da başarısının yolunu kısaltacaktır. Her ülkede sömürgeciliğe, emperyalizme, kapitalist egemenliğe karşı başarıyla sonuçlandırılan mücadele; sömürü zincirinin bir halkasını daha koparacaktır. Bu zincirin halkaları böylece yok olacak ve tüm ezilenler sömürü ve baskı altından kurtularak, sınıfsız toplumda kardeşçe birarada yaşayacaklardır.

Bu yüzden, her hangi bir ülkedeki proleteryanın zaferi, diğer ülkelerdeki proleterya hareketlerini ve ezilen-mazlum halkların kurtuluş mücadelesi-

rini yakından ilgilendirmektir. Bundandır ki, böylesi bir ortak amaca hizmet eden mücadele sürecinde, değişik ülkelere devrimci hareketleri kendi aralarında dayanışmalarını oluşturmak ve karşılıklı olarak; iç işlerine karışmama, ama kendi deneyimlerini bir diğer devrimci hareket ve hareketlere öneriler halinde sunma, her türlü dostluk ilişkilerini sıklaştırarak birbirlerine yardım etmek zorundadırlar. Nasıl ki, burjuvazi uluslararası düzeyde sosyalist sistem, kapitalist-emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleri ve ezilen-mazlum halkların ulusal kurtuluş mücadelelerine bir bütün halinde saldırıyorsa; sosyalist sistem, işçi sınıfı hareketleri ve ulusal kurtuluşçu güçler de, günümüz koşullarında her türlü sömürünün ve baskının temel kaynağı olan kapitalist-emperyalist sisteme karşı mücadelelerinde ortak tavır takınma ve dayanışma ağlarını örmek zorundadırlar. Ancak, bu yolla düşman güçleri parçalanabilir, ve proleteryanın nihai kurtuluşu yakınlaştırılabilir. Bu ağ örülürken proleteryanın enternasyonalist anlayışı dışındaki tüm ilişki düzeyleri de red edilmeli ve buna şiddetle karşı konulmalıdır.

Uluslararası düzeyde, devrimci güçlerin kendi aralarındaki dayanışma, iç işlerine müdaha-

le etme ve bir hareketi diğerine bağımlı kılma şeklinde geliştirilirse, o zaman proleteryanın ortak çıkarlarına hizmet edilemeyeceği gibi enternasyonal ruh ta zedelenir, içi boşaltılır. Ortak düşmana karşı verilen mücadelede birlikte tavır takınma ve dayanışma içinde olmak demek, herhangi bir hareketi kendine bağımlı kılma ve o'nu her yönüyle kontrol altına almak demek değildir. Proleterya enternasyonalizmi adına bir takım diploması oyunlarını hakim kaldırmak demek de değildir. Açıktır ki, devrimci hareketler ilişkileri döneminde birbirlerinin eksik yönlerini ve hareketlerini düzeltme yönünde çaba sarf etmek zorundadırlar. Yanlız bu çabalar gündeme geldiği zaman, yapılan uyarılar müdahaleci olmamalı ve yoldaşlık ilişkileri temelinde, proleteryanın ortak çıkarlarına hizmet edebilecek düzeyde geliştirilmelidir. Proleteryanın nihai kurtuluşunu amaçlamayan hiç bir ilişki ve hiç bir uyarı enternasyonal dayanışma ve devrimci uyarı olarak adlandırılmaz. Bağımlılık ilişkileri düzeyinde geliştirilen dayanışmalar (!) da enternasyonal dayanışma olarak adlandırılmıyacağına göre, devrimci hareketin kişiliksizleştirilmesini beraberinde getirir. Oysa ki, devrimcilerin en büyük özelliklerinden biri

de, onların kişilikli olmaları ve kişilikli bir politika yürütmeleridir.

Devrimci hareketin kişiliğinin zedelenmemesi için, kurulan ilişkilerde proleterya enternasyonalizmi ile pragmatizmi birbirinden ayırma zorunluluğu bu noktadan kaynaklanmaktadır. Proleteryanın devrimci öğretisi bilimsel sosyalizm, enternasyonal dayanışma ile pragmatizmi birbirinden ayıran hatları açıkça ortaya koymuştur. Küçük burjuva devrimcilerinin çıkarıcı dostluk ilişkileri (!); bunları, devrimci proleterya'dan ayıran özelliklerden biridir. Enternasyonal dayanışma konusunda, devrimci proleterya'yı küçük burjuva devrimcilerinden ayırdeden başlıca özellikleri Marx şöyle sıralar; "1-Farklı ülke proleterlerinin ulusal savaşımalarında, her türlü milliyetten bağımsız olarak, tüm proleteryanın ortak çıkarlarına hizmet eder ve bunları öne sürerler, 2- İşçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşımının geçmek zorunda olduğu çeşitli gelişme aşamalarında, her zaman ve her yerde, tüm hareketin çıkarlarını temsil ederler." (Marx-Engels, Seçme eser. Cilt 1, say. 145)

Alıntıdan da açıkça anlaşılacağı gibi, değişik ülkelerin komünistleri; ister ulusal savaşımalarında olsun, ister burjuvaziye karşı savaşımalarında olsun bir tek şeyi hedeflerler, tüm proleteryanın nihai kurtuluşunu, yani sınıfsız toplumu. Bu yüzden devrimci proleterya, ayrı ayrı ülkelerde verdiği mücadeleyi tüm dünya proleterya-sının ve ezilen halkların kurtuluşuna tabi kılar. Bu anlayıştan hareket eden devrimci

proleterya; küçük burjuva devrimcilerinin içini boşaltıp, kof bir ajitasyon aracı yaptıkları ve pratikteki uygulamasında da pragmatizmi temel alan dayanışma (!) yerine gerçek anlamdaki proleterya enternasyonalizmini hakim kılar.

Uluslararası işçi sınıfının en üst düzeydeki örgütlenmesi olan Komünist Enternasyonal, Uluslararası İşçi Birliği adı altında 1864'te kurulduğu zaman değişik ülke işçi sınıflarının enternasyonal dayanışmasının ilişkiler düzeyini ve bu ilişkilerde özen gösterilmesi gereken noktaları da tüzüksel hükümlerle belirtmiştir. Bu hükümlere göre; "İlk tüzüğün 5. maddesi, 'Genel Konsey,... farklı ulusal ve yerel gruplar arasında bir uluslararası ajans kurar' diyor, ve ardından bunun işleyiş biçimine bazı örnekler veriyor. Bu örnekler arasında Konseyden, 'ivedi pratik adımların atılması gerektiğinde -örneğin uluslararası anlaşmazlıklar durumunda olduğu gibi- birleşik derneklerin eylemlerinin zamandaş ve uyumlu olması' isteniyor.

Madde şöyle devam ediyor:

'Uygun görülen her durumda, Genel Konsey, farklı ulusal ve Yerel derneklere önerilerde bulunur.' " (Marx-Engels, Seçme Eserler, Cilt 2, Say. 326)

Görüldüğü gibi, Komünist Enternasyonalin en yetkili organı olan Genel Konsey bile "uygun görülen her durumda" diğer ülkelerin devrimci proleterya-sına "önerilerde bulunur" şeklindeki bağlayıcı hükümlerle, değişik ülke proleterya hareketlerinin iç işlerine müdahaleci bir tarzda karışmamayı kendine ilke edinmiştir. Aynı

şekilde, her ülkenin kendine özgül bir takım sorunlarının olduğu ve bu sorunların çözümü esnasında devrimci proleteryanın şartlara uygun mücadele metot ve yöntemleri geliştirmede özgür olduğunu; ancak bunların tümünün uluslararası proleteryanın çıkarlarına denk düşmesi gereği üzerinde duran Komünist Enternasyonal-Cenevre Yönetmelik Kararı, madde 14'te şöyle der; "Her kesim, yerel koşullara ve kendi ülkesinin yasalarına uyarlanmış kendi tüzüğünü ve yetkisel haklarını hazırlama hakkına sahiptir, ama bunlar Genel Tüzüğe ve Yönetmeliklere ters düşen hiç bir şey içermemelidir." (a.g.e., Say. 327)

Dikkat edilirse, şimdiye kadar verdiğimiz örneklerin tümünde; Marx ve Engels'in enternasyonal dayanışma üzerinde önemle durduklarını ve bu önemden hareketle Komünist Enternasyonal'i oluşturma döneminde öncülük yaptıklarını kanıtlamaya çalıştık. Böylece Marx ve Engels; Komünist Enternasyonal'i oluşturmakla, günümüzden 135 yıl önce tespit ettikleri "Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz !" şiarını da maddileştirmişlerdir. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin o dönemde en yüksek kurmayı olan Komünist Enternasyonal, günümüz devrimci hareketlerine de çok önemli belgeler ve deneyimler sunmuştur. Bu deneyimlerden biri de, dış ilişkiler oluşturulurken veya herhangi bir devrimci hareketle dayanışma içine girilirken bir tek amaç gözetilmelidir, diyor. Bu da tüm proleteryanın nihai kurtuluşunu amaçlayan ilişki düzeyidir. Aynı şekilde proleterya enternasyonalizminin, bağımlılık i-

lişkilerine şiddetle karşı olduğu; tek taraflı faydacılığın yerine proleteryanın çıkarlarını gözeterek hareket etmek gerekliliği konusunda da zengin deneyimlere sahibiz. Uluslararası proleterya hareketinin bir tek örgüt içinde örgütlendiği Komünist Enternasyonal döneminde bile, değişik ülkelerin spesifik özellikleri ve bu özelliklerden kaynaklanan değişik mücadele tarz ve yöntemlerine müdahaleci bir temelde yaklaşım olmamıştır. Ama, ne zaman ki, proleteryanın ortak çıkarlarını zedeleyici bir takım sorunlar çıkmışsa, o zaman Komünist Enternasyonal'in en yetkili organı Genel Konsey bu sorunların çözümü için "önerilerde" bulunmuş ve görüşler belirtmiştir. Böylesi bir durumda dahi müdahaleci (hareketleri kişiliksizleştirme yönünde müdahaleci) olmamıştır.

Belirtmekte yarar vardır ki, Marx ve Engels döneminde temeli atılan ve üzerinde önemle durulan enternasyonal dayanışma, daha sonraları Lenin döneminde, 3. Enternasyonal tarafından daha da geliştirilerek, çağımız gelişmelerine denk bir düzeye çıkartılmıştır.

1917 Ekim sosyalist devrimiy le birlikte, uluslararası proleterya hareketine ezilen-mazlum halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda verdikleri mücadeleler de eklenmiş ve böylece enternasyonal dayanışmanın boyutları da genişlemiştir. Ekim devrimine kadar ülkelerin bir iç sorunu ve burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olan ulusal sorun, 1917'den sonra sömürgeler genel sorunu ve proleterya devrimlerinin bir parçası haline

gelmiştir. Doğu'nun ezilen-mazlum halkları ile batı'nın gelişkin proleteryası arasında tarihi bir kader birliği olduğu vurgulanarak, o döneme kadar kullanılan "Bütün ülkelelerin işçileri, birleşiniz!" enternasyonalist sloganı, "Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşiniz!" şeklinde geliştirilmiştir.

Diğer taraftan, 1917 Ekim sosyalist devrimi ile birlikte ortaya çıkan sosyalist sistemle, çağımızın devrimci güçleri tamamlanmıştır. Sosyalist sistem, kapitalist-emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleri ve ezilen-mazlum halkların ulusal kurtuluş eylemlerinin enternasyonal dayanışmaları sonucu emperyalist sistem ve sömürgecilik bir çok ülkede yerle bir edilmiş ve sosyalist sistem, özellikle 2. emperyalist paylaşım savaşı süreci ve sonucunda daha da güçlenmiştir. Birçok Doğu-Avrupa ülkesinin sosyalizmi kendi ülkelerinde olanaklı kılmalarından sonra; Asya, Afrika, Latin-Amerika ve Hindistan'ında da birçok ezilen sömürge uluslar bağımsızlık mücadelelerini başarıyla sonuçlandırarak, sosyalizme geçişin ön hazırlığı olan Halk Demokrasisini oluşturmuşlardır. Bu gün de, dünyanın daha başka bölgelerinde ezilen-mazlum halklar ülkelerinin bağımsızlığı, uluslarının kurtuluşu ve özgürlükleri için savaşıyor, sosyalist sistemi güçlendirmek için sırada beklemektedirler.

Kuşkusuz bu bölgelerin başında, ülkemiz Kürdistan'ın da içinde olduğu Orta-Doğu gelmektedir. Orta-Doğu'nun konumu ve önemi hakkında şimdiye kadar çok şey yazıldı, çizildi. Bun-

ların büyük bir bölümü doğru olan şeylerdir. Bunun için biz bu yazımızda tekrardan Orta-Doğu'nun önemi konusuna değinmeyeceğiz. Zaten yazımızın konusu da bu sorun değildir. Biz burada daha çok Orta-Doğu'daki devrimci güçler arasında oluşturulan ilişkilere değinip, Kürdistan'lı hareketlerin bu ilişkiler sonucu nereye vardıklarını ve Orta-Doğu'daki ilişki düzeylerinin nasıl olması konusunda görüşlerimizi belirteceğiz.

Her şeyden önce belirtmek gerekir ki, bu gün Orta-Doğu'da devrimci hareketler arasında oluşturulan ilişkiler Proleteryanın ve ezilen-mazlum halkların ortak çıkarlarına hizmet eden enternasyonal dayanışmayı amaçlayan ilişkiler değildir. İlişkilerde hakim olan, komünistlerin şiddetle karşı oldukları; basitinden en karmaşığına kadar bir sürü diplomasi oyunları ile hareketleri bağımlı kılma ve onları kişiliksizleştirme olayıdır. Orta-Doğu'da, hareketlerin kişiliksizleştirilmeleri doğrultusunda bilinçli çabanın sarfedildiğini söylersek, olayı hiç te abartmış olmayız. Çünkü, enternasyonal dayanışma ve destek adına, her türlü müdahaleci yöntemlerle hareketlerin iç işlerine karışma ve hareketlerin bunalımlarını ağırlaştırma Orta-Doğu'daki ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. Her türlü bağımlılık sonucu bir çok hareketin piyon durumuna düşmesini ve istenildiği yöne çekilmesini sağlamayı amaçlayan bir anlayışın enternasyonal dayanışmayla yakından uzaktan bir ilgisi olmadığı ortadadır. Buna rağmen, pragmatizm düzeyinde geliştiri-

rilan bu ilişkiler enternasyonal dayanışma (!) adına lanse edilmektedir. Diğer taraftan Kürdistan'lı bazı hareketlerde bu girdap içine girerek, Kürdistan devriminin kişiliksiz ve bağımlılık ilişkileri düzeyinde Orta-Doğu'daki devrimci güçlerle ittifakını (!) oluşturma yolunu seçmişlerdir.

Bu durum, özellikle; bazı Kürdistan'lı hareketlerin 12 Eylül 1980'de Türkiye'de gerçekleşen askeri-faşist darbeden sonra Orta-Doğu'ya çıkmalarından sonra daha da belirgin bir hal almıştır. Kuzey-Kürdistan'lı devrimci hareketlerin uluslararası dayanışmaya en fazla muhtaç oldukları bir dönemde; uluslararası dayanışma yerine her yönüyle tek taraflı faydacılığın hakim olduğu ve çeşitli diplomatik entrikaların oynandığı bir ortamla karşılaşmaları, bu hareketlerin bünyesinde var olan sorunların ağırlaşmasında ve boyutlanmasında önemli bir faktör olmuştur.

12 Eylül öncesi, enternasyonalizmi sadece kitap sayfalarında yazıldığı şekliyle ve eksik öğrenen Kuzey-Kürdistan'lı bazı hareketler, sorunun pratik yönüyle karşılaştıklarında hayal kırıklığına uğramışlardır. Orta-Doğu'da bazı ilerici hareketlerle kurulan ilişkiler bir müddet enternasyonal dayanışmanın kitaplarda yazıldığı şeklinin pratik uygulaması olarak kabul edilmiştir. Esas meselenin farkına varılınca "köprünün altından çok sular akmış" ve bazı hareketler bağımlılık ilişkilerinin kısıkları arasında gittikçe daha da kişiliksizleşmişlerdir. Bazıları da olayın farkına vardıkları sonra Orta-Doğu'lu hareketler-

le ilişkilerini devrimci temelde ve yeniden düzenlemeye girerek doğru yolu seçmişlerdir. Kuşkusuz, bu hareketlerin bu durumlara düşmelerinde yatan esas ve gerçek nedenler, her şeyden önce sağlam bir örgütlenmeye sahip olmayışlarıdır. Bunları kişiliksizleştiren, teslimiyete götüren ve bağımlılaştıran yegane etken (diğer etkenler var olmakla birlikte, belirleyici olan etken) söz konusu hareketlerin devrimci bir önderlikten ve ciddi bir örgütlü yapıdan yoksun olmalarıdır.

Enternasyonal dayanışma adına hareketlerin iç işlerine müdahale ve giderek ülke devrimini kontrol altına almayı amaçlayan bu ilerici güçler, ne yazık ki kuzey-Kürdistan'lı hareketlerden bazılarının yer yer denetimleri altına almayı başarmışlardır. Bunun sonucu olarak, söz konusu hareketlerle kişiliksiz ve bağımlılık ilişkileri temelinde sağlanan bu enternasyonal dayanışma (!) yavaş yavaş ürünlerini de vermeye başlamıştır.

Filistin halkının kurtuluş mücadelesine enternasyonal dayanışma adına; oluşturulan "ticaret büroları" aracılığıyla savaşkan militanlar üzerinde pazarlıklar gündeme gelmiştir. Bu savaşçılardan bir çoğu (ki, bunların çoğunluğu, gerçekten enternasyonalizm adına savaşmışlardır ve üzerlerine biçilen pazarlıklardan habersizlerdir) savaş alanlarında canlarını kaybetmişlerdir. Kürdistan'lı bu hareketler savaşta ölen militanlar sırtından kendilerine parsa çıkarmayı unutmamışlardır. Her şehit için bir renkli afiş ve bir de bil-

diri çıkarmayı adet edinen bu hareketler, konuyu basit ve kof bir ajitasyon malzemesi etmekten ileriye gidememişlerdir. Sonuç, "Yüce enternasyonalist savaşçı yoldaşımızın anısı mücadelemize ışık tutacaktır !" vb. ...

Elbette ki, biz Filistin halkı için canlarını feda eden militanlara dil uzatma cüretkarlığından hareket etmiyoruz. Aynı şekilde Filistin ulusal kurtuluş mücadelesine enternasyonal dayanışma gösterilmemelidir de demiyoruz. Bu haklı mücadeleyi desteklemek, o'nunla enternasyonal dayanışma içinde olmak kuşkusuz, Kürdistan'lı devrimcilerin görevidir. Bizim karşı olduğumuz sorun, enternasyonal dayanışmanın yanlış yönlere çekilmesi ve suistimal edilmesi sorunudur. Kürdistan halkının sömürgecilik, emperyalizm ve her türden gerici boyunduruktan kurtulması, kendi ülkesinde Halk Demokrasi' sini gerçekleştirmesi, Filistin ve diğer ulusal kurtuluş hareketlerine en büyük enternasyonal yardımdır. Zira, bağımsız, demokratik, sosyalist ve birleşik bir Kürdistan, Filistin ulusal kurtuluş hareketinin de işini kolaylaştıracak ve ortak düşmanlarımızın; emperyalistlerin, siyonistlerin ve gerici Arap yönetimlerinin bölgedeki hareket alanlarını daraltarak, güçler dengesini devrimci güçler lehine değiştirecektir. Esas olarak, Kürdistan'lı devrimci hareketlerin çabalarının yoğunlaşması gereken odak budur. Kuşkusuz, aynı şekilde Filistin devriminin başarıya ulaşması da, Kürdistan devriminin işini kolaylaştıracaktır. Ama, Filistin hareketi bu den-

li imkanlara sahip olduğu bir dönemde başarıya ulaşamıyorsa, Kürdistan'lı bir kaç savaşçıyla da başarıya ulaşamayacaktın. Filistin devriminin başarısının çözüm yolu savaşan insanların sayıca fazlalığında aranmamalıdır. Filistin ulusal Kurtuluş eylemine savaşçı olarak katılan on binlerce insanın olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu sorunun çözümü, temelde Filistin hareketine önderlik eden güçlerin sınıfsal karakterlerinde yatmaktadır.

Orta-Doğu'da enternasyonalizm yerine pragmatizmin hakim olduğunu ve Kürdistan'lı bazı hareketlerin kendilerini bu girdap içine attıklarını yukarıda belirttik. Konuyu açıklamak bakımından örneklerimize devam edelim.

İlişkiler öyle bir aşamaya gelmiştir ki, sorundan azami ölçüde faydalanmak için, her iki günde bir, yeni yeni belirlenmeler ortaya çıkmıştır. Filistin halkının İsrail siyonistlerinin saldırısına uğradığı dönemde ve daha önceleri, Filistin ulusal kurtuluş hareketi Orta-Doğu'da devrimci merkez olarak ilan edilmiş, Filistin hareketinin Lübnan'daki askeri yenilgisinden sonra bu devrimci merkez hemen Kürdistan'a kaymıştır (!). İşte çok kısa bir sürede bölge devrimci merkezlerinin değişmesini sağlayan enternasyonal dayanışmanın (!) bir sonucu daha... Devam edelim.

Şimdiye kadar Kürdistan'ın dört sömürgeci devlet tarafından baskı altında tutulduğunu savunan bu hareketler, Orta-Doğu'da bazı ilerici güçlerle ilişkiler içine girdikten sonra Suriye'yi sömürgeci devlet ol-

maktan çıkarmış, ilerici ve anti-emperyalist (!) bir devlet konumuna getirmişlerdir. Yazılan bildiri ve çıkarılan yayınlarda Suriye devletinin sömürgeci yapısı bilinçli olarak gizlenmiştir.

Suriye hükümetinin bu gün için Orta-Doğu'da sınırlı da olsa, ilerici olarak nitelendirilecek bir takım tavırlar içinde olduğu, ABD emperyalizmine karşı zaman zaman olumlu tavırlar geliştirdiği doğrudur. Ancak bu durum, Suriye devletinin sömürgeci karakterini, Kürdistan'ın bir parçasını kendisi sömürü cenderesi altında tutan bir devlet olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Aynı şekilde Suriye'nin anti-Amerikan cı tavrı, o'nun her alanda anti-emperyalist ve ilerici olduğuna da kanıt değildir. Suriye hükümeti böylesi bir tavra, şartların zorlaması sonucu girmiştir. Bunun bölgesel bir takım nedenleri vardır.

Kürdistan'lı bazı hareketler eğer Suriye'yi sömürgeci bir güç olarak belirtmemeye özen gösteriyorlarsa, bunda ilişkiler içinde oldukları ilerici güçlerin rolü büyüktür. Bu, sadece madalyonun bir yüzüdür. Diğer yüzü ise daha korkunçtur ve pragmatizm her yönüyle sırtmaktadır. Suriye'nin sömürgeci olduğu olgusunu, ilişkiler gereği rafa kaldıran bu hareketlerin kendi kadro, militan ve sempatizanlarına; kendilerini haklı çıkarmak için gösterdikleri gerekçe şöyledir; "Suriye'nin sömürgeci olduğu doğrudur. Ama biz sömürgeciler arasındaki çelişkilerden yararlanmak zorundayız. Orta-Doğu'da ilerici hareketlerle ilişki kurmak ve Kürdistan devrimine

sosyalist sistem tarafından yardım sağlamak için ilişki kurduğumuz ilerici güçlere karşı böylesi bir şeyi savunmak gerekiyor. Çünkü, bu ilerici güçlerin Suriye hükümetiyle ilişkileri mevcuttur. vb." İşte Orta-Doğu'da enternasyonal dayanışmanın (!) doğal bir sonucu daha...

Devrimciler; sömürgeciler ve ya genel tanımlamasıyla düşmanlar arasındaki çelişkilerden azami ölçüde yararlanırlar. Bu çelişkilerden yararlanırken, yararlandıkları düşmanın kuyrukçuluğunun yaparlarsa işte esas tehlike o zaman ortaya çıkar. Bize göre de, Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerin arasındaki çelişkilerden olanaklar ölçütünde ve gerekli görüldüğü zamanlarda yararlanabilir. Yanlız, bu yararlanma işi yapılırken, Kürdistan'ın dört parçaya bölünüp sömürgeleştirildiğinden; sömürgeci güçlerden birinin de yararlanılan devlet olduğu gerçeğinden bir adım geriye atılamaz ve o devletin kuyrukçuluğu yapılamaz.

Diğer taraftan Sovyetler Birliğinin veya diğer sosyalist ülkelerin gerici yönetimli bazı devletlerle ülkeler düzeyinde sürdürdükleri ilişkileri, devrimci örgüt, hareket veya partilerin de harfiyen uygulamalı gerekir. Bu olayın da enternasyonal dayanışmayla ilgisi yoktur. Söz gelimi, bu gün Sovyetler Birliği Türkiye'de sömürgeci, askeri-faşist diktatörlükle hiç değilse ılımlı ve o'nun saldırganlığını önlemek için bazı ilişkiler kurmak istemindedir. Bu yüzden de Türkiye'deki faşist yönetimle ilişkileri bozabilecek faşist

cunta deyiminin kullanmayabilir. Ki, nitekim kullanmamaktadır. O zaman Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin de enternasyonal dayanışma adına Türkiye'deki sömürgeci, askeri-faşist diktatörlükle ılımlı ilişkiler içine girmeleri mi gereklidir? Elbette ki hayır! Devletler düzeyindeki politikayı, örgüt-devlet düzeyine indirgererek; kişisiz bir hareket yaratmak elbette ki dünya proletaryasına yardımda bulunamaz.

O zaman, ne yapmak gereklidir? Kürdistan Ulusal Kurtuluş eylemini kişilikli bir yapıyabüründürmek için ne türden bir ilişki kurulmalıdır? Yoksa, ilişkiler bu düzeyde olduğu müddetçe hiç bir ilerici, devrimci güçle ilişki kurulamaz deyip, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yandaş güçlerinden soyutlamak mı gerekir?

Bir defa Kürdistan'ın dört parçaya bölünmüşlüğü, her parçadaki sömürgeci devlet mekanizmalarının şu ya da bu şekilde emperyalist içinde olmaları; Ülkemizin çok önemli bir bölgede olup, gerek jeo-politik, gerekse doğal kaynaklarının önemi bakımından iki sistemi de yakından ilgilendiren bir yapı arzemesi, Kürdistan devrimci güçlerinin dış ilişkilerde çok hassas davranmalarını gerektirmektedir. Geleceğin on yıllarının hesaplandığı bir ülke devriminin oluşturacağı ilişkilerde çok dikkatli davranması ve atacağı her adımı ölçüp biçmesi ortadadır. Bunun için, kurulan ve geliştirilen ilişkilerin, Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi halklarının kurtuluşunu yakınlaştıracak düzeyde olması gerektiği gibi, bir bütün

olarak dünya proletaryasının ve emekçi halklarının nihai kurtuluşuna da hizmet etmek zorundadır.

Kısa dönemli, proletaryanın, genel çıkarlarından ziyade grup çıkarlarının ön plana çıktığı; ülke devriminin bağımlılık ilişkileri içinde kişisizleştirilmesini sağlayan ve "dalvakçuluk" düzeyinde geliştirilen ilişkiler, ne Kürdistan devrimini yakınlaştıracak, ne de dünya proletaryasının nihai kurtuluşuna gerekli katkılarda bulunabilecektir.

Kürdistan proletaryasının yandaş güçlerinin desteğini enternasyonal temelde kazanması, onun ülke devriminde aldığı yere bağlıdır. Kendi örgütlenmesini henüz yaratamamış, en geniş halk yığınlarını kendi örgütlenmesi etrafında toplayamamış ve şimdilik devrim alternatifini durumdanda olmayan (örgütsüzlüğünden dolayı) bir Kürdistan proletaryası, elbetteki yandaş güçlerle ilişkilerinin de istenilen düzeyde sağlayamıyacaktır. Bunun için Kürdistan devriminin aşması gerektiği bütün noktalarda olduğu gibi, yandaş güçlerle ilişkiler konusunda da en önemli nokta proletaryanın ideolojik-politik, örgütsel öncülüğünü yaratarak, Kürdistan halkının öz gücünü kazanmak ve birinci derecede bu öz güce güvenmektir.

Kürdistan ulusal kurtuluş eyleminin sağlam temeller üzerine oturtulması için ön koşul olan bu nokta, ülkemiz devrim hareketine, uluslararası devrimci hareket içinde de layık olduğu kişiliği kazandıracaktır.

.....

OKUYUCU MEKTUBU

Yaşanan süreçte, bölge düzeyinde Kürdistan devrimi büyük bir önem arz etmektedir. Özellikle, Kürdistan'ın genelinde, ittifaklar konusunun gündemeğiği ve bazı parçalarda bu konuda pratik bazı çalışmaların yoğunluk kazandığı bir dönemde siyasi hareketler arasında meydana gelen silahlı çatışmaların vahimliği kendiliğinden ortaya çıkıyor. Yaratılmak istenen ittifakları sabote edecek olan bu tür silahlı çatışmaların kimlerin işine yaradığı ve yarayacağı ise ortada.

Güney Kürdistan'da (Irak Kürdistan'ı) uzun bir dönemdir bir türlü yanyana gelmelerinin çok zor görüldüğü iki gücün, (IKDP-YEKİTİ) kısa bir süre önce bir araya gelerek, yerel düzeyde de olsa askeri ittifak yapmaları oldukça sevindirici bir gelişme olarak değerlendirilmişti. Çünkü, yıllardır bu güçler arasında süren anlaşmazlığı gidermek için artık bir kapı aralanıyordu. İleride bu güçler arasında daha geniş bir ittifakın oluşturulması için bir ön adım olarak kabul ediliyordu. Hatta Kürdistan'lı bazı ulusal demokratik güçlerin böylesi bir yakınlaşmayı gerçekleştirmek için girişimleri olmuş ve bu ön adımı desteklemeleri söz konusu olmuştu. Şayet Güney-Kürdistan'da bu iki siyasal güç bir araya gelip anlaşabilirlerse, diğer güçlerin de daha rahat anlaşabilme olanakları söz konusu olacaktı. Veya böylesi bir anlaşma daha da kolaylaşacaktı. Siyasal güçler arasında doğabilecek en ufak bir anlaşmazlığın tekrardan silahlı çatışmalara dönüşmesi bu parçadaki tüm birlik

girişimlerini baltalayacak ve yine onlarca Pêşmerge'nin kanının akıtılmasına neden olacaktır.

Yine bu dönemde Irak'lı siyasi güçler arasında meydana gelen umut verici gelişmelerden biri de şuydu; Geçtiğimiz aylarda Libya'nın çağrısı üzerine, tüm Irak'lı siyasal güçleri kapsayan tek bir cephenin yaratılması için tüm Irak'lı ilerici siyasal güçler Trablus'ta bir araya geldiler. Çoğu çevreler, Irak'ta yaratılmak istenen bu tek cephenin gerçekleştirilebileceğine kesin bir gözle bakıyorlardı.

Irak'lı dargın liderler Trablus kentinde bir tek cephe içerisinde bir araya gelmek için çalışmalarını sürdürürken, Güney-Kürdistan'da Pêşmergeler kendi aralarında savaşıyorlardı. Bu durum bile, böylesi bir cephenin oluşturulmasında takib edilen yöntemin ne denli ciddi olup olmadığını ortaya koyuyordu. Ve oluşturulacak ittifakın ne denli hayata yansıtılabileceğini az çok belirliyordu.

Nihayet Trablus'ta 19 örgüt bir bildirge imzaladılar. İşin geri kalan kısmı ise Şam'da tamamlanacaktı. Ancak Şam'da beklenenin ötesinde gelişmeler oldu. 19 örgüt sayısı, Şam'da bir anda 30'a çıktı. Aradan bir ay geçmeden örgüt sayıları dahada kabardı ve her ne hikmetse bir çok örgüt hemen bu iş için kuruluverdi ! Kuşkusuz, kabaran bu örgüt sayısı içinde bazı şahsiyetler de (örgüt olmayan kişiler) mevcuttu. Trablus'taki bildirgeye imza koyduğu halde Şam'da imzasını çekip, çalışmalara katılmayan güçler de oldu. Trablus'ta başlayan çalış-

malar, Şam'da sağlıklı bir sonuca vardiirilmadan durduruldu. Bu gün, herkes söz konusu çalışmaların nasıl sonuçlanacağına merakla izlemektedir.

Acaba dün Irak'ta tek bir cephenin oluşması için büyük bir uğraş içinde görünen güçler, bu gün Irak'ta böylesi bir cephenin oluşmasını istemiyorlar mı? Yoksa, emperyalizmin bölgedeki uşak yönetimlerinden biri olan ırkçı, gerici Saddam diktatörlüğünün yıkılması için kendileri açısından her türlü araç ve yöntemin kullanılması gerekirken, son dönemde bölgede meydana gelen bazı gelişmeler karşısında, Saddam diktatörlüğünün yıkılmasını istemiyenler mi var? Irak'taki ilerici siyasal güçler arasındaki ilişkiler, olup bitenler değerlendirildiğinde ve ve sorun bir bütün olarak ele alındığında bu tür sorular daha da çoğalacaktır. Doğaldır ki bu soruları politika yaparak geçiştirmenin olanağı yoktur.

Irak'ta karmakarışık bir siyasi ortam söz konusu iken, son zamanlarda var olan sorunları daha da karmaşıklaştıran olaylar meydana geldi. Bu olaylar, yine Kürdistan'da bazı siyasal güçlerin birbirleri ile silahlı çatışmalara girmeleri şeklinde başladı ve yer yer halen devam etmektedir. Korkumuz bu olayların daha da büyük boyutlara ulaşma tehlikesidir. Çatışmaların nedeni ne olursa olsun, bir ulusun kurtuluşu için mücadele ettiğini söyleyen siyasal güçler arasındaki silahlı çatışmaların hiç bir haklı yönü olamaz.

Bu gün siyasi güçler arasında var olan sorunlar görüşmeler yoluyla giderilebilir. Ge-

rektiğinde olumsuzluk yapan siyasi hareketlerin kamuoyu nezdinde haksızlığı, yanlışlığı, olumsuz tavırları teşhir edilir. Devrimci harekete zarar vermeyen yöntemler kullanılır. Bir çok devrimci yöntem dururken ve bunların hiç birisi denenmeden, sorunların çözümünü, salt silahlı çatışmada bulmak, bilinmelidir ki, acizliğin, çözümsüzlüğün en büyüğüdür. Hiç bir siyasi güç diğer dost güçlere karşı silah kullanarak iş tediği yere varamaz. Özellikle bu günlerde, siyasi hareketler arasında sürdürülen ittifak çalışmalarını zaafa uğratmamak, bu çalışmalara engel teşkil etmemek için hassas olunması gerekirken, aksine sorunlar yaratıp karşılıklı olarak silahlı çatışmalara girmenin ne anlama geldiği açıktır.

Kürdistan'da Kürt halkı'nın düşmanları yüzyıllardan beri uyguladıkları taktiklerini bu gün de uygulamaktadırlar. Sömürgeciler, Kürdistan'da boy veren ulusal direniş hareketlerini sürekli olarak içten çöktürme yöntemleri uygulamışlardır. Tarihte bir çok kez halkımız birbirine kırdırılmıştır. Bilinmelidir ki, ke Kürdistan devriminin, ne de Kürdistan halkının bu çatışmalardan hiç bir yararı yoktur. Yararı olanlar emperyalistler ve sömürgecilerdir. Onlar bu türden çatışmaları yaratabilmek için her türlü yonteme baş vuruyorlar. Bunlar, emperyalistlerin, devrimci güçlerin birliğini bozmaya yönelik yöntemleridir. Çünkü sömürgecilerin en korktukları dönem, siyasal güçler arasında birliğe yönelik çalışmaların olduğu dönemdir. Onlar, devrimci güçlerin bir-

leşmesi ile sonlarının yakın olacağını çok iyi bilmektedir - ler.

Sömürgecilerin ve işbirlikçilerinin her türlü oyunlarını , planlarını bozmak için saflarımızı sıklaştırmalı, devrimci dayanışmayı her alanda hayata geçirmeliyiz. Dayanışmamızın , güçlerimizi ortak düşmana karşı birleştirmemizin asgari şartı hiç şüphe yok ki karşılıklı güvenin sağlanması ile mümkündür.

Tüm Kürdistan'lı ulusal demokratik güçler; "Birliğimizi zedeleyici, devrimci harekete darbe vuran, salt düşmanlarımızın yararlandıkları, siyasal güçler arasındaki silahlı çatışmalara karşı duralım! Bu olumsuzlukları her kim yapıyorsa, olumsuzluklarını Kürdistan halkları nezdinde sergileyelim.

Bazılarımızın bu olumsuzluklarda payı olan su veya bu güçle dostane ilişkilerimiz olabilir. Bu ilişkiler bizleri bu olumsuzluklara karşı tavır almaktan alı koymamalıdır.

Kürdistan devrimine zarar veren her türlü eylemin karşısında aktif bir şekilde duralım. Sessizliğimiz olumsuzlukları onaylamakla eşdeğerdir. Kürdistan'da siyasi güçler arasında var olan olumsuzlukların giderilmesinin yönteminin görüşmeler yoluyla giderilmesi gerektiği inancındayız.

Var olan olumsuzlukların giderilmesi için, üzerimize düşeni her zaman, her alanda yapmaya hazırız.

Silahlarımızı birbirimize değil, ortak düşmana yöneltelim.

Rêber - Suriye

Leyla Qasim jîndare!

û mendal dikuştin û li wan bom be dibarandin. Dîktatoriya Basiyan koledar û paşverû bi tenê 24'ê meha Nîsana 1974'an de li bajarê Qeladizê ji bilî hezaran şêniyên sivîl, 125'î zêdetir şagirtên dibistan jî qetilkirin.

Xwendevanên Kurdan jî li hem berî van kirinên Basiyan yên nedîtî li bajarên mezin yên mîna Bexdayê dengên xwe bilind kirin. Di nava van dengên de, dengê Leyla Qasim yê gur jî bilind dibû. Ji ber ku, dîktatoriya Sedam Husênê paşveru li hember hemu dijraberan bêl tehemil bû û nikarîbû bêl deng bimîne, bi êrîşên xwe yên berrî ve çû ser denghildanên li zanîngehan û rêxistinên ciwanan. Leyla Qasim û hevalên wê girtin û avêtin zindanan. Di zindanan de pir tedayî, lêdan û eşandinên nedîtî û bêbav li wan hatin kirin. Lê wan li hem ber van eşandin û lêdanan serî netewandin, ji rûmeta şoreşgeriyê tawîz nêdan dijminan; berxwedana netewayê Kurd û doza Kurd û Kurdistanê bi ser bilindî parastin, bi rûmeta xwe ya şoreşgerî ve li hember dijminên koledar bi serketin û rûyê wan yên reş dan bin lingên xwe. Li hember vê rûmeta şoreşgerî dîktatoriya Basiyên koledar metelmayî man, dîn û har bûn û di 13'ê meha Gulana 1974'ande Leyla Qasim daleqandin. Leyla Qasim, yekemîn şoreşger e ku, li Iraqê bi şikleke resmî hatibû daleqandin. Ev buyer jî dibe ûştê bîranîna wê ya diduyan. Ji ber ku heta wê rojê li Iraqê dîktatoriya Basiyan paşveru tû kes, ne bi Iraqî, ne jî

Kurd bi resmî ne daleqandibûn. Bê guman, di bin lêdanan de kes hatibûn kuştin, kes dihatin bi gulebaran kirin û ev kirinêne bi dizî, bêl ku heya ko ma cîhanê jê hebe, dibûn.

Bê guman e ku, ûştê bîranîna Leyla Qasim, belkî jî ya herî rûmet û girîngtir Jin bûna wê ye. Heke welateke, di dirêjahiya dîrokê de tim û tim ber êrîşên dijminan bikeve, berê bibe du perçe, pişt re bibe çar perçe, rewşa wê ya aborî, komcivakî, rêzanî û çandî ji aliyên koledaran şûn de bêne hiştin û pêşveçûna civakî bê paşxistin; heke mirov di civateke waha paş de mayî de bindestbûna jinan bide ber çavan, bê guman e ku, şikandina van zincîrên paştayî mayî ji aliyê jinan û di têkoşîna rizgarkirina netewî de cîngirtina wan û di nava vê têkoşînê de gehiştina gehîneke herî bilintir ya merteba şehîdbûnê, buyerekê pir mezin e.

Leyla Qasim, gihaye vê zanebûnê ku, jinên Kurdan jî di Kurdistaneke serbixwe, demokratîk, sosyalîst û yekbûyî de dê bigihêjin mafên xwe yên mirovî û jinaniyê û jinên Kurdan ji bo vê yekê vexwendeyê têkoşîna ji bo rizgariya netewayî kiriye.

Leyla Qasim, ev vexwendin bi gorîkirina giyanê xwe ve kiriye. Wê, ev gotina bav û bapîrên me dîsa aniye bîra jin û hemû şoreşgerên Kurdan; " Şêr şêr e, çî jin e çî mêr e".

Di bîranîna 9 saliya şehîdbûna Leyla Qasimê de, em wê bi dileke şoreşgerî û gurbûyî bi bîrtînin.

Leyla Qasim jîndare!

Çawa ku, di buyerên derbazbûhev dane. Gelê Kurdistanê di bîrtînin, yek jî şehîda Kurd û yîna dîroka her Netewan de dexnava van berxwedanan de dest- Kurdistanê Leyla Qasim e. meyên reş hene, her wisan bu-bi netewabûnê kiriye. Lê mixa- Gelê Kurdistanê di berxwedayêrîn hene ku, bi rûmet û tî-bin, heta îro jî welatê xwe na têkoşîna netewayî de bi deh pê nêzîk zêrîn ve hatine nivîsandin serbixwe nekiriye û xwe negî- hezaran şehîd dane. Bê guman e ku hewceye mirov wan tim û timhandiye serbestiyê. Lê belê bê ku, bîranîna van şehîdan di bi bîrbîne. Di nava dirêjahiyaguman e ku, di roja me de xwe di têkoşîna me ya îroyîn de me têkoşîne de dexmeyên reş herguhoriya tûkê, têkoşîna rizga- dide ber şiveteran û me nêzîk- dem tîn reşkirin û ji bona dî-riya Netewî ya nû dê li her tirî dozê dike. Dibe ku, pirs- sa neketina wan buyerên reş fêçar perçeyên Kurdistanê de bi- gireka çima gelo di nav hevqas reyên jê tîn derxistin. Her wa- serkeve. Ev buyereke jê nayê- şehîdan de bi tenê Leyla Qasim ha, di nava têkoşîna derbazbû- revîn e. Ji ber ku, dîroka cî- tê bîranîn, bikeve serê mirov. yî de buyerên bi rûmet û ser- hanî hê'j ji bo serneketina tû Em dê vê pîrgirekê di vê ni- bilind jî bi dileke gurbûyî û gelên jêrdest nebûye şahid. He- vîsara bîranîna Leyla Qasim ya geş tîn bîranîn û ew dibin ro- ke heta îro jî gelê Kurdistanê sala 9'an de bidin ber çavên nahî ji bo têkoşîna wî Netewa- serbixwebûna xwe welatê xwe û xwendevanên xwe. yî ya ji pêşerojê, wê tuj, da- azadiya xwe pêkneanî be, ew jî Berî her tiştî şoreşvaniya xwaza wê ya ji bo şer jî bi- ûştên bingehe n rewşa aborî, kom Leyla Qasim girîngtirîn sebebê lind dike. Çawa ku ev rewş ji civakî û rêzaniya kevnare ya bîranînê ye. Leyla Qasim di sa bo Netewayên cîhanî derbaz di- dîrokî ve girêdayî ye. Lê belê la 1974'an de, ku li Bexdayê be, ji bo Netewa Kurd jî wisa ûşt dibin bila bibin, serketinê zanîngehê dixwend, di nav derbaz dibe. gelê Kurdistanê jê nayêrevîne. dorhêla zanîngehê de bi aktîfî

Heke mirov çavên xwe li dî- bibe ku, serketinê hineke bi de têkoşîna gelê Kurdistanê li roka Kurd bigerîne, mirov tê rengî bikeve. Lê bi her demî hember koledariya dîktator ya de berxwedanê pêyhev dibîne. Mî- girtina pêşiya wê ne mimkin e. Sedam Husênê paşverû dianî zi- rov dikare bibêje, bêt sudiya Gelê Kurd, di nav van berxwe man kirinên wê dîktatoriyê di (şansiya) Kurdistanê û gelê wê danê dirêjahiya dîrokî de gi- nav zanîngehê de derdixist ber ya herî meztir erdnîgariya Kurranbihayî yê berbiçav û biçavan. distanê ya ji aliyê stratejîk rûmet afirandine. Îro di nava Di sala 1974'an de zilm û de pîr girîng, bûye ûşt û serî têkoşîna li hember koledariyê, zordariya dîktatoriya Basî yê kaniya êrîşên bavikên cûrbecûr, emperyalîzmê, feodalîzmê û fa- koledar li ser gelê Kurdistanê Di mercên îroyîn de ev rewş hê şîzmê, giranbihayî yê gelê me ji hed derbaz bibûn. Gund û ba jî giranbihatir bûye. Li cem cîheke mezin digrin û ev gi- jarên Kurdistanê dihatin hilwe girîngiya erdnîgarî, kedxwuda- rabihayiyê ne her ku diçin di şandin. Dîktatoriya Basiyan ne yî yê ser erdîn û bin erdîn nava têkoşîna serbixwekirina bi tenê êrîşên xwe dibirin ser jî ji ber çavên êrîşbazan ne netewî û demoqrasiya gel de şênîyên bajar û gundan ên sî- reviya ye. Ji ber vê yekê ku berbiçavtir, bilintir û bi rû- vîl, herwaha hilweşandina di- gelê Kurdistanê, ji dîroka dermetir dibin. Bê guman e ku, ji bistan û xwendegehên Kurdist- bazbûna nêzîk heta îro li hem- van giranbihayî yê bi rûmet, nê jî dabûn ber çavên xwe, zar ber êrîşbazan berxwedanê pêy- ku gelê Kurdistanê siyane bi (Dumahik Rupel 19)

XWEDÎ: KOÇ-KAK, Komela Çanda Karkerên Kurdistanê

BIHA: 5 kr. /

SAHÎBÎ: KOÇ-KAK, Kürdistan İşçi-Kültür Derneği

1 D-Mark

UTGIVARE: Kurdistans Arbetar-Kultur Föreningen

NAVNÎŞAN : Post Box 7031, 63 07 Spanga, SWEDEN

50 Lira

ADRESS

POSTGIRO: 98 66 50-0